

Jaarverslag en -rekening 2024

Groningen krijgt een kans, een gouden kans om te bouwen aan een splinternieuw museum over de rijke Groninger geschiedenis: Museum aan de A.

Een zelfbewust museum dat met lef de verhalen van Groningen vertelt en de geschiedenis verbindt met de opgaven van vandaag. Een museum dat agendeert, verrast en inspireert. Hier staan de deuren open voor een brede doelgroep van binnen en buiten Groningen.

Inhoud

Voorwoord	05
Verslag Raad van Toezicht	09
01 Publiek, educatie en participatie	15
02 Vernieuwbouw: bouwen aan Museum aan de A	30
03 Ontwikkeling vaste presentatie	33
04 Collectie	36
05 Marketing en communicatie	39
06 De mensen, de organisatie en de governance	42
07 Bedrijfsvoering en financiën	46
08 Jaarrekening	49
Overige gegevens	69
Verklaring van de accountant	72
Bijlagen	77
Colofon	82

Voorwoord

Algemeen

Het jaar 2024 voelt als een tussenjaar. Museum aan de A heeft de tentoonstellingszalen gesloten om de 14e-eeuwse panden voor te bereiden op de verbouwing. Om toch zo zichtbaar mogelijk te zijn, organiseerde het museum veel events. Het is het laatste jaar van de Cultuurperiode 2021-2024. Het museum ontwikkelde de Strategische Visie 2022-2024 verder naar de Strategische Visie 2025-2028. De transitie naar een museum over de geschiedenis van Groningen in stad en provincie, die in 2022 is ingezet, krijgt steeds meer vorm.

Ontwikkelinstelling

In november ontving Museum aan de A het besluit van de Provincie Groningen tot stopzetting van de structurele exploitatiesubsidie van €136.762 per jaar voor de Cultuurperiode 2025-2028, op een cruciaal moment in de ontwikkeling van het museum. De Gemeente erkent het museum als Ontwikkelinstelling, waardoor het advies van de Kunstraad geen invloed heeft op de exploitatiesubsidie. De Provincie heeft dat niet gedaan en volgt het Advies van de Kunstraad. Via een bezwaar tegen dit besluit doen we o.a. een beroep op de samenwerking tussen Provincie, Gemeente en het museum zelf, in de transitie van museum met een maritieme focus naar een museum met de focus op de geschiedenis van Groningen waarbij een uitgebreidere rol is weggelegd voor samenwerking en verbinding binnen de provincie. De uitkomst van dit bezwaar is nog niet bekend. Mocht de uitkomst negatief zijn voor het museum, dan heeft dat grote consequenties voor de exploitatie in de huidige cultuurperiode.

Publiek en presentatie samen met partners

In januari 2024 sluit Museum aan de A de lopende tentoonstellingen af. Om alle energie te kunnen steken in de ontwikkeling van de grote vaste presentatie die straks in het vernieuwde museum te zien zal zijn, focust het museum zich nu op dit proces. De presentatie, die ca. €2,5 miljoen gaat kosten, is meer dan tien reguliere tentoonstellingen bij elkaar. Museum aan de A werkt hierbij samen met de vaste partners het Groninger Museum, de Groninger Archieven en Noorderpoort, en met Studio Louter en OPERA. Daarnaast werkt het museum aan events, *80 jaar vrijheid Groningen* en *WinterWelVaart*.

Events en Historische Ontmoetingsplek

Het probleem van steeds leger wordende museumgebouwen zonder tentoonstellingen en daardoor minder zichtbaarheid, proberen we te *tackelen* door pilots en events te organiseren en te *hosten*. We promoten al die activiteiten via persberichten, de website en *socials*. Dat levert het museum in 2024 een relatief groot aantal zeer diverse en nieuwe bezoekers voor al deze events op: 10.435 in totaal. Dit is nog exclusief de 47.500 bezoekers voor *WinterWelVaart* in de stad. *WinterWelVaart* in Zoutkamp en Sappemeer was zeer succesvol met 2.500 respectievelijk 800 bezoekers.

De gemeente heeft aan Museum aan de A gevraagd mee te doen aan het stadsbrede programma Wintergoud in december en januari. *WinterWelVaart* is daarvan een heel belangrijk onderdeel. De combinatie *WinterWelVaart* en Wintergoud was een doorslaand succes; zowel de gemeente als het museum is erg blij met deze ontwikkeling.

We werken daarbij samen met veel partners in wat we nu al zien als een succes: de HOP, de historische ontmoetingsplek. De programmering van de HOP wordt steeds

inclusiever en meerstemmiger. Een mooi voorbeeld hiervan is het grote aantal bezoekers op *Roze Zaterdag* en de samenwerking met FC Groningen bij de presentatie van het Bommen Berend shirt. Velen van hen waren nog niet eerder in Museum aan de A geweest. Ook de samenwerking met allerlei verschillende instellingen in stad en provincie is bestendig en uitgebreid.

Impact

Ook in 2024 verbindt Museum aan de A culturele instellingen in stad en provincie op inhoud. De ontwikkeling van de nieuwe Groninger Onderwijs canon en het penvoerderschap van het platform 80 jaar vrijheid 2025 verlopen goed.

Voor *80 jaar vrijheid Groningen* gaat een bundelaanvraag naar fondsen en overheden, en inmiddels is een bedrag van €786.000 binnen. Deze subsidies worden naar rato verdeeld onder de culturele instellingen die op een vergelijkbare manier hebben aangevraagd, zoals in 2022 bij de manifestatie *Bitterzoet Erfgoed*, die door de Akerk werd georganiseerd. In totaal doen meer dan 100 initiatieven uit de hele provincie mee aan *80 jaar vrijheid Groningen*, waarvan 26 meegegaan zijn in onze bundelaanvraag. Museum aan de A werkt in de tentoonstelling *Oorlog dichtbij* samen met de Akerk en het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG).

Collectie en andere zaken

Om klaar te zijn voor de inventarisatie van de aardbevingsschade en de verbouwing van de museum panden, moet het Gotisch Huis en het Canterhuis leeggehaald worden. Dit blijkt een tijdrovende klus. Eigenlijk is het heel logisch, want sinds de vorige verbouwingen in 1977 (Gotisch Huis) en 1981 (Canterhuis) hadden veel objecten een vaste plaats in deze gebouwen. Daarnaast vonden allerlei tentoonstellingsmaterialen, zoals oude lijsten, hun weg naar de verschillende zolders en tussenruimtes.

Sommige objecten zijn zo groot of moeilijk verplaatsbaar dat dit regelmatig tot spectaculaire beelden leidt. Het gigantische 16e-eeuwse roer, bijvoorbeeld, is lastig te transporteren naar het Noordelijk Archeologisch Depot in Nuis. Het vertrek van de Alida, het Ploeg-schip van George Martens, trekt veel bekijks. De van oorsprong Friese tjalk heeft een mooie bestemming gevonden in Kunstcentrum De Ploeg in Wehden Hoorn. Het museum schenkt een aantal Friese maritieme objecten aan het Fries Scheepvaartmuseum in Sneek.

Afgelopen maanden is de restauratie van het Plafond uit 1637 uit de Herestraat 42 goed gevorderd. De restauratoren worden bijgestaan door een Adviescommissie met daarin experts van onder anderen het Rijksmuseum en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

Verbouwing

Omdat de raming van de verbouwing vanwege stijgende bouwkosten steeds hoger werd, heeft de gemeente aan de architect vector-i gevraagd met een nieuw plan te komen. Het doel is om op basis van het Programma van Eisen zoveel mogelijk functies in de oudbouw, de 14e-eeuwse panden aan de Brugstraat, te realiseren, zodat er zo min mogelijk (dure) nieuwbouwmeters nodig zijn.

Deze plannen worden begin 2025 gepresenteerd. In de projectgroep van de afdeling Stadsontwikkeling van de gemeente is goed gekeken naar de mogelijkheden om de verbouwing te faseren, met name in verband met de verduurzaming van de panden en de daarbij horende energievoorzieningen.

Medewerkers en samenwerkingspartners

Met het Groninger Museum, de Groninger Archieven en Noorderpoort heeft het museum concrete afspraken gemaakt in samenwerkingsovereenkomsten voor de periode 2025-2028.

Omdat Museum aan de A steeds vaker samenwerkt met andere organisaties, zijn museummedewerkers ook vaker ingezet op samenwerkingsprojecten. De Junior conservator collectie heeft extra uren gekregen om de collectie van het Oorlogs- en VerzetsCentrum Groningen (OVCG) te inventariseren, met behulp van een aantal vrijwilligers, zowel van het OVCG als van het museum. Het Hoofd tentoonstellingen en collectie heeft hier ook een belangrijke rol in gespeeld. In juni ontvangt het museum een royale subsidiebijdrage van DigitALL. Hiermee realiseert het museum in 2025 een groot deel van een pop-up tentoonstelling in het Groninger Museum.

Tot slot

Verandering van zoveel zaken tegelijk is enorm inspirerend en vraagt veel van alle medewerkers en vrijwilligers. Het museum dankt iedereen voor hun inzet!

Nicolette Bartelink

Directeur bestuurder Museum aan de A

25 maart 2025

Verslag Raad van Toezicht

Algemeen

In het kader van het toezicht fungeert de Raad van Toezicht voor de directeur bestuurder afwisselend als verantwoordingsorgaan, als goedkeuringsorgaan voor bepaalde bestuursbesluiten, als adviseur en klankbord en als maatschappelijk venster. In deze rol schakelt de Raad van Toezicht continu, deels ingegeven door de fase waarin het museum zich bevindt en afhankelijk van actualiteit en/of situaties.

Op 31 december 2024 bestond de Raad van Toezicht uit vijf leden, met ieder een eigen aandachtsgebied. De Raad van Toezicht hanteert voor zijn leden en voor de Raad van Toezicht als geheel functieprofielen met taken, competenties en achtergronden. De benoeming voor de Raad van Toezicht is voor een periode van maximaal vier jaar, met eenmalig een verlenging van maximaal vier jaar zodat kennis gewaarborgd blijft.

Samenstelling en organisatie

De Raad van Toezicht bestond op 31 december 2024 uit vijf leden:

- Rob Schuur (voorzitter)
- Marieke Boekhold – Miltenburg
- Willem de Kok
- Leonieke Vermeer
- Gerard Datema

Commissies

De Raad van Toezicht werkt met een drietal commissies:

- Auditcommissie
- Commissie bestuurszaken
- Commissie museale zaken

In de commissies worden te bespreken en te besluiten zaken voorbereid en uitgediept. Besluitvorming vindt plaats in de Raad van Toezicht die als geheel verantwoordelijk is.

Commissies rapporteren en adviseren aan de Raad van Toezicht. Alle commissies zijn meerdere malen per jaar in vergadering bijeengewest.

Hoofdtak van de auditcommissie is het beoordelen van de begroting, de tussentijdse financiële rapportages en de jaarrekening, inclusief bespreking met de externe accountant.

De commissie bestuurszaken vervult de operationele werkgeversrol ten behoeve van de directeur bestuurder, onder andere het functioneren en beoordelen. In een vaste cyclus vinden halfjaarlijkse gesprekken plaats. Daarnaast is de commissie bestuurszaken verantwoordelijk voor het organiseren van de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht en het sollicitatie- en benoemingsproces van nieuwe leden voor de Raad van Toezicht.

De commissie museale zaken beoordeelt de inhoudelijke kwaliteit van het museum en hoe hierop door de directeur bestuurder wordt toegezien en gestuurd. En functioneert als klankbord voor nieuwe events.

Vergaderingen en zelfevaluatie

De Raad van Toezicht heeft in 2024 zes keer vergaderd waarbij in de planning aangesloten werd bij de geldende planning & control-cyclus van de organisatie.

Leden	Benoemd	Herbenoemd/herbenoembaar	Aftredend
Rob Schuur	Juni 2020	Juni 2024	Juni 2028
Marieke Boekhold-Miltenburg	December 2020	Juni 2024	December 2028
Willem de Kok	December 2020	Juni 2024	December 2027
Leonieke Vermeer	Juni 2020	Juni 2024	Juni 2026
Gerard Datema	November 2024	November 2028	November 2032
Ellen ter Hofstede	Juni 2020	Juni 2024	November 2024

Een geplande zelfevaluatie is door omstandigheden verschoven van november 2024 naar januari 2025.

Vergaderingen zijn voorbereid door de voorzitter van de Raad van Toezicht, in samenspraak met de directeur bestuurder en ambtelijk secretaris. Afhankelijk van het onderwerp participeerden stafmedewerkers in het overleg. Van alle vergaderingen van de Raad van Toezicht en commissies zijn verslagen gemaakt onder regie van de ambtelijk secretaris/directeur bestuurder. Aan het eind van elke vergadering kan gereflecteerd worden op de besproken inhoud, inbreng, ruimte voor inbreng, de kwaliteit van de besluitvorming, etc. Meerdere malen kwam aan de orde meer aandacht te willen besteden aan de inhoudelijke ontwikkeling van het museum.

Trainees

Gedurende 2024 hebben in wisselende perioden twee trainees meegedraaid in de Raad van Toezicht: Valérie Benjamins en Sherlock Telgt. Beide trainees volgen een professionele opleiding tot toezichthouder en konden op deze manier ervaringen op doen binnen de Raad van Toezicht van MadA. Met het opnemen van trainees wil de Raad van Toezicht bijdragen aan het rekruteren van nieuw talent op toezichthoudende posities waarbij diversiteit en inclusie belangrijke elementen zijn.

Valérie Benjamins adviseerde over de relatie Raad van Toezicht/Raad van Advies en over de profielen van de leden van de Raad van Toezicht ten behoeve van de werving en selectieprocedure van een nieuw lid. Sherlock Telgt bracht specifieke kennis in relatie tot te zetten stappen rondom participatie, inclusie en diversiteit.

Wisseling van de wacht

Gaandeweg het jaar heeft een wisseling van de wacht plaatsgevonden in de Raad van Toezicht.

Per 1 november heeft Ellen ter Hofstede door het verstrijken van haar maximale benoemingstermijn de Raad verlaten en is opgevolgd, na een openbare werving en selectieprocedure, door Gerard Datema. Aan deze procedure ging een proces van heroriëntatie op de RvT-profielen vooraf. Kennis van digitalisering, marketing/ klantcontacten en ondernemerschap zijn toegevoegd aan het samenstel van RvT-profielen. Tussentijds zijn de benoemingstermijnen van Leonieke Vermeer, Rob Schuur, Willem de Kok en Marieke Boekhold - Miltenburg verlengd conform het rooster van aftreden. Het rooster van aftreden is in 2024 geactualiseerd.

Toezicht op de codes

Museum aan de A werkt volgens de Code Cultural Governance, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie. De drie codes maken integraal onderdeel uit van de visie op toezicht. De codes zijn onderwerp van gesprek tijdens de zelfevaluatie. De zelfevaluatie is voorbereid met behulp van de daarvoor ontwikkelde scan van Cultuur+Ondernemen.

Aan het begin van elke vergadering staat het punt “mogelijke belangenverstrengeling” geagendeerd en wordt besproken. De directeur bestuurder wordt met regelmaat bevraagd op de hantering van de drie codes. Naast de reguliere vergaderingen waren er diverse ontmoetingen met de medewerkers en vrijwilligers van het museum. Daarbij waren soms ook externe stakeholders aanwezig. Met een aantal externe stakeholders, zoals de gemeente en provincie Groningen, waren diverse overleggen over onder andere de transitie van het museum, de subsidies en de ver-/nieuwbouw. De leden van de Raad van Toezicht waren in wisselende samenstelling aanwezig bij openingen van nieuwe events en andersoortige manifestaties zoals bijvoorbeeld *WinterWelVaart/Wintergoud*.

Honorering

Leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd, gemaakte kosten in de uitvoering van hun functie worden aan hen vergoed.

Risicobeheersing

De Raad van Toezicht heeft toegezien op de risico's en onzekerheden waarmee het museum wordt geconfronteerd, met name in het licht van de huidige transitie. De Raad van Toezicht heeft met de directeur bestuurder gesproken over de identificatie van strategische, tactische, operationele en financiële risico's. De directeur bestuurder is bevraagd over de maatregelen die worden getroffen om deze risico's te beheersen. Daarbij is bijzondere aandacht besteed aan de robuustheid van de financiële positie, de impact van externe ontwikkelingen en de organisatorische wendbaarheid van het museum. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht zich laten informeren over de wijze waarop risicobeheersing is ingebed in de besluitvormingsprocessen van de organisatie. Periodiek is beoordeeld of de genomen beheersmaatregelen toereikend zijn en of aanvullende stappen nodig zijn om risico's te mitigeren. De Raad van Toezicht hecht er grote waarde aan dat risicomangement een integraal onderdeel is van de strategie en bedrijfsvoering en zal dit ook in de komende periode nauwlettend blijven volgen.

Belangrijkste besprekpunten en besluiten

- goedkeuring jaarverslag 2023 inclusief bespreking accountantsverslag
- bespreking managementletter en daaruit voortvloeiende actiepunten
- strategiebesprekingen inzake transitie, overdracht gebouwen etc.
- beleid inzake trainees Raad van Toezicht en plaatsing trainees
- nieuwe vaste presentatie Museum aan de A
- brainstorm over opzetten van een businessclub
- overzicht fondsenwerving
- jaarverslag 2023 vertrouwenspersoon

- herijking profielen leden Raad van Toezicht
- werving en selectieprocedure nieuw lid Raad van Toezicht
- herbenoeming vier leden Raad van Toezicht
- vaststelling strategische visie 2025-2028
- privacy- en AVG-beleid
- herijking samenwerkingsovereenkomsten met drie vaste partners
- advies Kunstraad en reactie daarop
- check op totale verzekeringspakket
- presentatie Onderwijsplan
- Cultuurnota 2025-2028 gemeente Groningen
- financiële rapportages (in vaste cyclus)
- diverse museale voortgangsverslagen
- kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering versus aanwezige personele competenties

Overzicht functies en nevenfuncties leden Raad van Toezicht

Rob Schuur

Voorzitter Raad van Toezicht + voorzitter Commissie Bestuurszaken

Hoofdfunctie: n.v.t. (gepensioneerd)

Nevenfuncties:

- Voorzitter bestuur Jeugdfonds Sport en Cultuur Groningen;
- Voorzitter Raad van Commissarissen stichting WerkPro en nevenstichtingen Botteldaip en Startbaan, Groningen;
- Lid van Raad van Commissarissen KidsFirst COP Groep (kinderopvang, Groningen/Mijdrecht);
- Voorzitter Raad van Toezicht rsg De Borgen (Westerkwartier)
- Voorzitter Raad van Toezicht Lucia Marthas Institute for Performing Arts (Amsterdam);

- Voorzitter Raad van Commissarissen Donar Groningen BV (Groningen);
- Voorzitter Toezichthoudend Bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01 PO (Assen);
- Voorzitter Toezichthoudend Bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22.01 VO (Assen);
- Voorzitter bestuur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Oost Friesland (sinds 1 september 2024)

Marieke Boekhold-Miltenburg

Voorzitter Auditcommissie + lid Commissie Bestuurszaken

Hoofdfunctie: Eigenaar van MB Interim & Advies

Nevenfuncties:

- Vice-voorzitter Ladies' Circle Groningen;
- Bestuurslid Ronald McDonald Huis Groningen.

Willem de Kok

Lid Auditcommissie

Hoofdfunctie: Algemeen directeur Martiniplaza

Nevenfuncties:

- Bestuurslid van Stichting Noord Nederland & Nieuwjaarsreceptie Noord-Nederland;
- Voorzitter Stuurgroep Theater Alliantie;
- Voorzitter Groningen Congres Alliantie;
- Lid Raad van Toezicht Grand Futura;
- Voorzitter Adviescommissie bedrijfsleven Groningen Bereikbaar.

Leonieke Vermeer

Hoofdfunctie: Universitair docent Geschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen

Nevenfuncties:

- Redactielid van het European Journal of Life Writing en van Tijdschrift voor Geschiedenis;
- Auteur in het project 'Vier Vorstinnen. Nederlandse koninginnen in een tijd van natievorming, 1774-1934' (Het Cultuurfonds, Universiteit Utrecht, Rijksuniversiteit Groningen, Uitgeverij Boom);
- Research Fellow bij het Netherlands Institute for Advanced Study in the Humanities and Social Sciences (NIAS) (sept. 2024 - januari 2025).

Gerard Datema

Hoofdfunctie: Manager Consultancy excap

Nevenfuncties: n.v.t.

Ellen ter Hofstede

Hoofdfunctie: Hoofd Publiek Stichting Drents Museum

Nevenfuncties:

- Vice-voorzitter Stichting Platform Drentse Musea;
- Bestuurslid Van Gogh Europe;
- Lid marketingadviesraad Marketing Drenthe (tot juni 2024);
- Lid stuurgroep Van Gogh Drenthe.

Publiek, educatie en participatie

01

Publiek

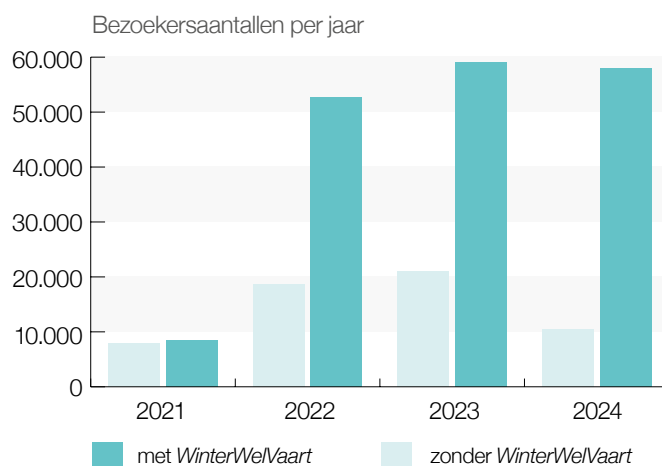
Als voorbereiding op de verbouwing en de nieuwe vaste presentatie is de vaste presentatie tijdelijk niet te zien. Alle objecten zijn met grote zorg overgebracht naar het depot en de beide middeleeuwse panden staan leeg. In 2024 worden er geen wisseltentoonstellingen georganiseerd, maar biedt het museum diverse events aan voor jong en oud, zowel binnen als buiten het museum.

Bezoekersaantallen

De tijdelijke afwezigheid van de vaste collectie heeft invloed op de bezoekersaantallen. In 2024 trok het museum 10.435 bezoekers exclusief de 47.500 bezoekers aan blockbuster *WinterWelVaart*. Dit is een zeer diverse groep, die het museum verwelkomt bij de verschillende events die worden georganiseerd. Dit zijn onder andere, in het kader van *Queer Year Groningen Roze Zaterdag*, het *Bommen Berend Jeugdmuziektheater* en *Spicy Sundays* en *Keti Koti*: voor iedereen, met speciale focus op mensen met roots in de Antillen, Suriname en Afrika. Ook organiseerde het museum voor inwoners van Oost-Groningen *Verhalencafés Veenkoloniën* en op verschillende locaties in de provincie de *Niet-Weggoaien Tour WO2*, de *Groninger Museumnacht* en een stadswandeling langs (historische) lievelingsbomen.

Tentoonstellingen en presentaties

In de week na de jaarwisseling lopen de tentoonstellingen die deel uitmaken van de reguliere programmering af. In afwachting van de verbouwing worden er geen nieuwe tijdelijke tentoonstellingen geprogrammeerd, zodat de aandacht volledig kan worden gericht op de inhoudelijke voorbereiding van de nieuwe vaste presentatie. Wel wordt het museum in juni tijdelijk opengesteld voor een eindexamenexpositie van Academie Minerva en in oktober voor presentaties van Stichting Kladmuur.

De volgende tentoonstellingen zijn in januari 2024 nog kort te zien in het museum:

- **Welkom in 1672! Familie-doe-tentoonstelling**
t/m 7 januari 2024, verlengd wegens succes.
- **Groningens Welvaart. Van snabbe tot coaster**
de vaste maritieme opstelling t/m 7 januari 2024
- **Vraauwlu – Groningers die je wil kennen**
t/m 7 januari 2024
- **Zwart in Beweging i.s.m. Stichting Pittig Gekruid**
t/m 7 januari 2024
- **Tussen land en lucht i.s.m. Noorderlicht en Beeldmix**
t/m 7 januari 2024

Minerva eindpresentatie

Naast de aflopende reguliere programmering van Museum aan de A is het museum bij uitzondering in juni opengesteld voor afstuderend talent van Academie Minerva:

Graduation Show Academie Minerva

15 juni t/m 20 juni 2024

Samen met 10 culturele instellingen in Groningen presenteert Academie Minerva de nieuwste generatie kunstenaars, ontwerpers en kunstdocenten tijdens de jaarlijkse Graduation Show. In Museum aan de A presenteren 18 afgestudeerden hun eindexamenwerk. In een bijzondere uitwisseling met de historische locatie van het Canterhuis delen zij hun werk met het publiek. Gedurende de tentoonstelling zijn de studenten aanwezig om met bezoekers in gesprek te gaan. In totaal bekijken meer dan 900 bezoekers de presentatie in zes dagen tijd.

Kladmuur

Stichting Kladmuur draagt in oktober, tijdens de Maand van de Geschiedenis, haar archief van de beginjaren van de Groninger graffiti (1978-1992) over aan de Groninger Archieven. Ter gelegenheid hiervan organiseert de stichting diverse activiteiten over het graffiti-verleden van Groningen. In de jaren tachtig was het gebied rondom het oude Groninger Museum, het Pomphuis en het huidige Museum aan de A een vervallen, schimmig gebied. Deze sfeer vormt de achtergrond van de impressionistische video-installatie *Definitely Def – 2024* van kunstenaar en filmmaker Gabriel Lester, die terugkeert naar deze opwindende periode. Ook toont het museum de opkomst van Groninger graffiti in ECHTE KUNST op de binnenplaats.

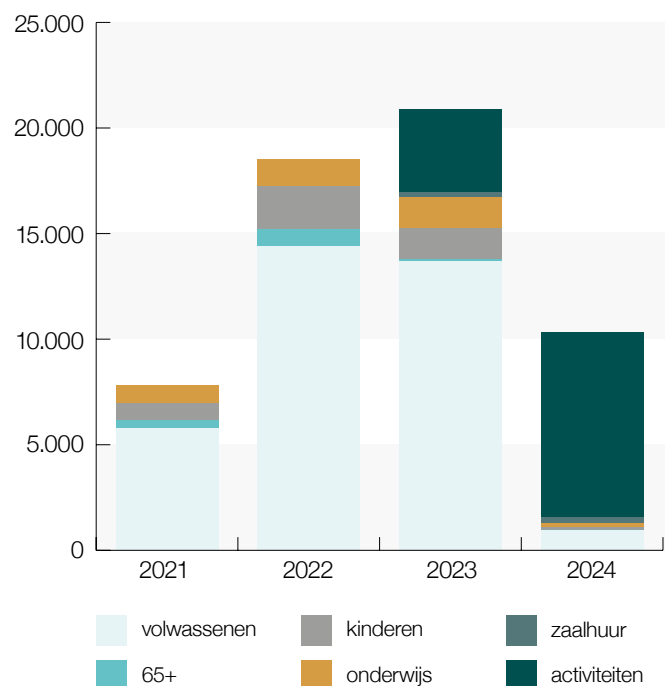
Events

In 2024 organiseert Museum aan de A verschillende events om relevant en zichtbaar te blijven, en om te verkennen wat de HOP (historische ontmoetingsplek) kan betekenen na de verbouwing. Er worden uiteenlopende events georganiseerd die bijdragen aan de strategische doelstellingen van het museum. Van kleinschalige lezingen tot grote evenementen zoals Roze Zaterdag, Keti Koti, de internationale *Tag Conference* (graffiti) en als hoogtepunt: *WinterWelVaart*. Bij al deze events werkt het museum

samen met diverse partners. Ook worden activiteiten voor derden gehost, zoals lezingen van het COC Groningen Drenthe ter gelegenheid van hun 75-jarig jubileum en de succesvolle presentatie van het derde shirt van FC Groningen, met als thema *Bommen Berend*.

Verdeling bezoekers (zonder WinterWelVaart)

WinterWelVaart

Met de middeleeuwse panden en vele pakhuizen aan de A is het A-Kwartier misschien wel het allermooiste stukje van de stad. Het is dé plek waar het museum, als onderdeel van de Stichting SNOG, sinds 2007 *WinterWelVaart* organiseert.

WinterWelVaart is een groots en tegelijkertijd intiem jaarlijks evenement dat de maritieme geschiedenis van Groningen levend houdt. Een weekend lang liggen sfeerol verlichte historische schepen aan de kades van de A. Bezoekers zijn welkom aan boord. Er is Groninger muziek, (kinder)theater, poëzie, historie en een route langs kunstenaars in de buurt.

In het kader van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen heeft het bestuur van de Stichting Nautische Organisaties Groningen (SNOG) dit jaar besloten de stichting op te heffen. Vanaf 2024 is de organisatie van hét winter-event volledig in handen van Museum aan de A.

De eerste editie met het Noordelijk Scheepvaartmuseum, de schepen, het culturele programma en markt was in 2007. Na vijf jaar sloten kunstenaars in de buurt aan met de Kunstroute. Vanaf 2014 meert *WinterWelVaart* ook aan in de provincie in plaatsen als Zoutkamp en Sappemeer. In 2021 sloot in Stad de Akerk aan en sinds dit jaar programmeert het museum ook in het Der Aa-Theater.

WINTERWELVAART 2024

A-Kwartier, Groningen

- 13 t/m 15 december
- Meer dan 47.500 bezoekers in Groningen stad
- 19 verlichte, historische schepen
- 50 exposerende kunstenaars op 24 locaties
- Meer dan 100 optredens
- Podia: de schepen, Museum aan de A, Podium bij het Pomphuis, Akerk, Der Aa-Theater en Dorothys Bar
- Onderdeel van *Wintergoud*
- Wintermarkt verbond WinterWelVaart met Grote Markt

Werf Wolthuis, Sappemeer

- 7 december
- Meer dan 800 bezoekers
- 3 verlichte, historische schepen
- Optredens, kunst en gezelligheid

Haven en Visserijmuseum, Zoutkamp

- 7 december
- 2.500 bezoekers
- 8 verlichte, historische schepen
- Meer dan 20 optredens
- Lokale middenstand deed mee

In 2024 was *WinterWelVaart* in de stad een van de vijftien projecten die onder de paraplu *Wintergoud* vielen. Met een recordaantal bezoekers in het weekend van 13 t/m 15 december: 47.500!

PROGRAMMA	
WWW.WINTERGOLD.NL	
6 DEC T/M 8 JAN	
6 DEC -5 JAN	WINTERSTAD → Grote Markt
6-8 DEC	STERREN OP DE STER → Grote Markt
7-8 DEC	ZWEDSE KERSTMARKT → De Scharrelboek
13 DEC	STADSPARK NIGHTRUN → Stadspark
13-15 DEC	STERREN OP DE STER → Grote Markt
13-15 DEC	WINTERWELVAART [MET GROTE KERSTMARKT] → Van Akerkeplein naar Grote Markt
14-15 DEC	CHRISTMAS CITY WALK → Eilandenwal
20 DEC	KERST MEEZINGCAFE → Eilanden
20-22 DEC	STERREN OP DE STER → Grote Markt
21 DEC	KLAAR AF KOOK [WINTERGOLD EDITIE] → Eilanden
21-22 DEC	KERSTMARKT HAREN → Eilanden Haven
21-22 DEC	VLAK VOOR KERSTMARKT → Oudekerkplein en Lantierweg
28-30 DEC	ROALD DAHL FESTIVAL → Eilanden
31 DEC	3, 2, 1 GOUD & NIEUW → Grote Markt
1 JAN	KOUD BEZIG [NIEUWJAARSDIJKEN] → Eilandenwal (op de waaiers)
3-5 JAN	GOUD BEZIG (EEN FITTE START VAN HET NIEUWE JAAR) → Eilanden

#WINTERGOLDGRONINGEN

Jaarprogramma

	Datum	Activiteit/Event/Zaalhuur	Aantal deelnemers	Locatie
januari	06 jan	Laatste zaterdag. Rondleidingen door Vraauwlu	52	Museum aan de A
	07 jan	Laatste zondag. Rondleidingen door Vraauwlu	38	Museum aan de A
	17 jan	Vergadering Stad en Lande	5	Museum aan de A
	27 jan	Bier! Bart Breman + bierproeverij	31	Museum aan de A
februari	28 jan	Spicy Sunday poëzie week - Thema thuis	125	Museum aan de A
	19 feb	100 jaar Stad en Lande	39	Museum aan de A
	23 feb	Boekpresentatie vierde druk Sporen van Slavernij	65	Museum aan de A
	24 feb	Stadswandelingen Slavernij	71	Museum aan de A
	25 feb	Spicy Sunday - Slavernij	43	Museum aan de A
maart	14 mrt	Onderwijs Canon presentatie vensters	45	Museum aan de A
	31 mrt	Spicy Sunday - Afrika	50	Museum aan de A
april	05 apr	Noorderpoort Escape Room	40	Museum aan de A
	12 apr	Noorderpoort Triple A	100	Museum aan de A
	16 apr	Verhalencafé Gronings Vuur	50	VanBerensteyn Veendam
	17 apr	ALV Stad en Lande - lezing van Jan Folkerts	58	Museum aan de A
	18 apr	Verhalencafé Gronings Vuur	55	Siep en Co, Oude Pekela
	26 apr	Boekpresentatie van Charles Goudsmit	80	Museum aan de A
	28 apr	<i>Niet Weggooien Tour</i> WOII	10	Victorymuseum Grootegast
	28 apr	Spicy Sunday - benefiet voor de nacht van de vluchtelingen	50	Museum aan de A
mei	02 mei	Opname podcast: College B&W (voorheen Linkse mannen)	35	Museum aan de A
	03 mei	<i>Niet Weggooien Tour</i> WOII	15	Museum aan de A
	04 mei	<i>Niet Weggooien Tour</i> WOII	25	Oorlogsmuseum Middelstum
	05 mei	Spicy Sunday Special Vredesmaaltijd door Pittig Gekruid	60	Museum aan de A
	07 mei	"Vooroudercafé Verborgen Verleden in de Veenkoloniën - Gronings Vuur"	18	Bibliotheek Stadskanaal
	25 mei	Nacht van de democratie	60	Museum aan de A
juni	07 jun	Lezing waterstof - <i>GroningenSail</i>	40	Museum aan de A
	07 jun	Diner buurt in A-Kwartier - <i>GroningenSail</i>	100	Hoge der A
	14-16 juni	Delfsail	181	Delfzijl
	15-21 juni	Minerva tentoonstelling	1000	Museum aan de A
	16 jun	Lola's Lucky Bingo - Jurjen Galema	64	Museum aan de A
	17 jun	80 jaar Vrijheid - deelnemersbijeenkomst	20	Bibliotheek Kielzog Hoogezaand.
	22 jun	Roze Zaterdag (nationale viering, gemeente Groningen)	2.300	Museum aan de A
	26 jun	Presentatie strip BommenBerend - KVVV	62	Museum aan de A
29 jun	Stadswandeling <i>Lievelingsboom</i> - Bert Plaat	35	Forum	
juli	01 jul	Talkshow Keti Koti (ism gemeente Groningen en Akerk)	115	Museum aan de A
	06 jul	Keti Koti, ook in plantsoen en Akerk	211	Museum aan de A
augustus	21 aug	Presentatie derde t-shirt FC Groningen - Bommen Berend	51	Museum aan de A
	26 aug	Historische wandeling door Noorderplantsoen	15	Noorderzon
	27 aug	Bommen Berend jeugdmuziektheater	206	Museum aan de A
	28 aug	Bommen Berend jeugdmuziektheater	375	Museum aan de A
	28 aug	Bommen Berend Expeditie	33	Start Museum aan de A
	29 aug	Historische wandeling door Noorderplantsoen	15	Noorderzon
	30 aug	Lezing Het slavernijverleden van Groningen - Lieuwe Jongsma	50	Museum aan de A
	31 aug	Inschrijving en startpunt City Swim Challenge	50	Museum aan de A
	03 sep	Presentatie app en stadswandeling archeologie door Antea	22	Museum aan de A
september	08 sep	Lezing COC Groningen Drenthe, gevolgen van aids voor homo emancipatie in Groningen	28	Museum aan de A
	14 sep	Open Monumentendag, rondleiding door lege panden	88	Museum aan de A
	15 sep	Open Monumentendag, rondleiding door lege panden	60	Museum aan de A
	21 sep	Groninger Museumnacht	1.500	Museum aan de A
	27-29 sep	Het Verbond	344	Museum aan de A
	oktober	04 okt	Opening Echte Kunst	80
oktober		2 x per week stadswandeling graffiti Kladmuur	84	Start Museum aan de A
26 okt		COC Groningen Drenthe, boekenruil + lezing	25	Museum aan de A
26 okt		Internationale TAG Conference (Kladmuur)	160	Museum aan de A
27 okt		Symposium Vrouw & Werk (FNV)	65	Museum aan de A
31 okt		Stadspas - uitreiking laptops	260	Museum aan de A
nov.	08 nov	Let's Gro, rondleiding door lege panden	60	Museum aan de A
	17 nov	COC Groningen Drenthe, lezing	25	Museum aan de A
december	07 dec	WinterWelVaart in Zoutkamp	2.500	Haven Zoutkamp, Visserijmuseum
	07 dec	WinterWelVaart in Sappemeer	800	Historische Werf Wolthuis
	13-15 dec	WinterWelVaart in Stad	47.500	A-Kwartier, Groningen

Boottochten PW17/Emma

Museum aan de A is niet alleen actief in het museum en op andere locaties in de provincie, maar ook op het water. Museumschip PW17/Emma wordt onderhouden en gevaren door een gedreven groep vrijwilligers. De populaire Hunzedaltochten naar het Zuidlaardermeer, georganiseerd in samenwerking met Het Groninger Landschap, zijn net als voorgaande jaren razendsnel volgeboekt.

In 2024 stapten 130 passagiers aan boord voor de Hunzedalvaart. De gasten worden ontvangen in het DE-café in de Brugstraat, omdat het museum gesloten is. Daarnaast wordt het schip twaalf keer geboekt door organisaties zoals Noorderpoort en door particulieren voor familie-uitjes en verjaardagen.

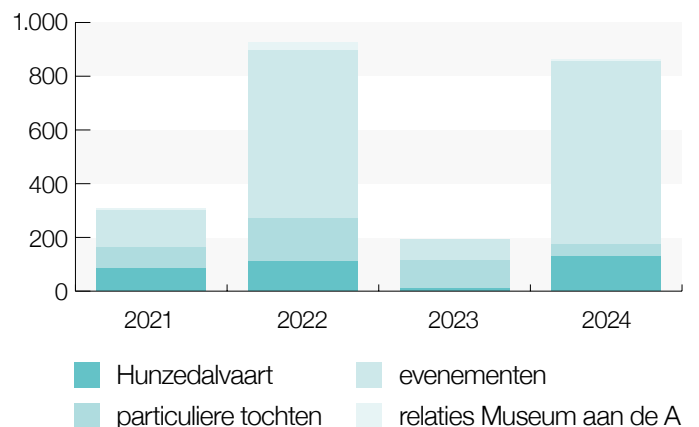
Noorderpoort huurt de Emma om met relaties langs de *tallships* te varen tijdens Delfsail in juni. Traditiegetrouw is het museumschip goed zichtbaar tijdens de UMCG Swim Challenge op het Reitdiep. De Stichting Groningen Swim Challenge zamelt geld in voor kankeronderzoek in het UMCG. Elk jaar vaart de Emma mee met fysiotherapeuten en duikers aan boord. Dit jaar vindt de inschrijving van de Short City Swim plaats in Museum aan de A en start de 2,1 kilometer lange zwemafstand vanaf de houten vlonder naast Het Pomphuis.

In augustus ontvangt de Landelijke Vereniging tot Behoud van het Historisch Bedrijfsvaartuig gasten op de Emma voor een exclusieve tocht langs de schepen die deelnemen aan de Erfgoedtour. Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de vereniging liggen 70 historische schepen aangemeerd in de stad. Het museum nodigt Vrienden en het bestuur van buurtvereniging A-Kwartier ook uit voor deze vaartocht.

Bij een ander jubileum, van het Reitdiepveer, de veerdienst tussen Aduarderzijl en Schaphalsterzijl, vaart de Emma eveneens met passagiers.

Tijdens de Groninger Museumnacht verzorgt de Emma, samen met de Beppe Baukje, de pendeldienst tussen Museum aan de A en het Groninger Museum. Door een defect aan de Visserbrug kunnen de populaire rondvaarten tijdens *WinterWelVaart* helaas niet doorgaan. In totaal varen dit jaar 863 passagiers mee op de Emma.

Verdeling passagiers per tocht op De Emma

Boottochten ZK4

In samenwerking met het Visserijmuseum Zoutkamp en Het Groninger Landschap vaart de ZK4, een historische garnalenkotter, gedurende vier weekenden op zaterdag van Zoutkamp naar Groningen en op zondag van Groningen naar Zoutkamp. Museum aan de A verzorgt de PR, handelt de boekingen en betalingen af en ontvangt de gasten. Alle twaalf tochten van mei tot en met september zijn volledig uitverkocht. In totaal varen 134 passagiers mee.

Onderwijs

Een leeg museum heeft effect op alles, dus ook op onderwijsactiviteiten die het museum kan organiseren. Ondanks dat, zijn tot eind 2024 mondjesmaat wel groepen ontvangen, maar in vergelijking met vorige jaren is het natuurlijk veel minder. Positieve keerzijde is dat de educatoren tijd hebben kunnen investeren in het verder professionaliseren van de afdeling, investeren in samenwerkingen met het onderwijs, het ontwikkelen van nieuwe educatieve programma's en vanuit educatie meedenken met de ontwikkeling van de vaste presentatie van Museum aan de A. Momenteel werkt het museum met een educatief aanbod, dat los van bezoek aan het fysieke museum aangeboden wordt voor het schooljaar 2024-2025. Dit heeft inmiddels geleid tot geschikte onderwijsprogramma's die op verschillende groepen zijn getest.

Professionele ontwikkeling

Op 1 maart 2024 heeft het museum, financieel mogelijk gemaakt door de regeling Erfgoedstarter van het Mondriaanfonds, een Medewerker educatie kunnen aantrekken. Dit zorgt voor een uitbreiding van de fte's van het team educatie, waardoor nog meer ingezet kan worden op de ontwikkeling van educatieve activiteiten en programma's. De poule van museumdocenten is zo goed mogelijk aangehaakt bij de planontwikkeling naar het nieuwe museum. Daarnaast zorgen de structurele bijeenkomsten voor verbinding en verdieping. In mei is bijvoorbeeld een verdiepingstraining *Visual Thinking & Visible Thinking Strategies* georganiseerd voor de museumdocenten op de Menkemaborg en in juni een training Emotienetwerken van Erfgoedpartners. Verder zijn er met regelmaat bijeenkomsten met de museumdocenten om elkaar op de hoogte te houden van ontwikkelingen binnen en buiten het museum.

Samenwerking op het gebied van onderwijs

Ook dit jaar werkt het museum weer op verschillende manieren samen met het onderwijs en andere culturele instellingen. Een aantal van deze samenwerkingsprojecten wordt hieronder uitgelicht:

• Groninger Onderwijsanon

In 2024 werkt het museum verder aan de ontwikkeling van de Groninger Onderwijsanon. De expertgroep (bestaande uit experts op het gebied van de Groninger Geschiedenis en onderwijs) is onder begeleiding van de twee externe projectleiders aan de slag gegaan met de inhoudelijke keuzes die gemaakt moesten worden voor de canon. Er zijn uiteindelijk 25 vensters gedefinieerd, die vervolgens gedeeld zijn met de culturele instellingen uit de provincie Groningen. De culturele instellingen is gevraagd om zo veel mogelijk educatief materiaal te delen met de projectleiders. Tekstschrijvers werken aan de vensterteksten en er wordt gewerkt aan illustraties, filmpjes en het verzamelen van bron- en lesmateriaal.

• Guyot

In het schooljaar 2023/2024 had het museum een samenwerking met de Guyotschool, waarbij twee lessenreeksen georganiseerd zijn waarbij samen met de leerlingen onderzoek gedaan werd naar de geschiedenis van het dovenonderwijs in Groningen. De samenwerking smaakt naar meer en resultaten worden in 2025 in de pop-up tentoonstelling in het Groninger Museum getoond.

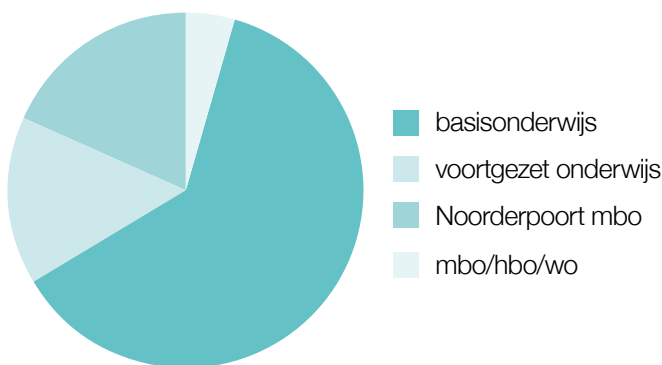
• Leergemeenschap Cultuureducatie

De twee jaar durende leergemeenschap is afgerond in juli 2024. Onderzocht werd hoe het museum op een duurzame en verrijkende manier kan samenwerken met het voortgezet onderwijs. Het onderzoek leverde een mooie basis op van uitgangspunten, verschillende lesvormen en gastlessen. In het schooljaar 2024/2025 worden, ondanks het beëindigen van de subsidie, deze uitgangspunten verder uitgewerkt.

• Noorderpoort

Met vaste partner Noorderpoort kijkt het museum op allerlei manieren hoe samengewerkt kan worden. Noorderpoort is een onderdeel van de werkgroep die zich bezighoudt met de ontwikkeling van de nieuwe vaste presentatie, waarbij ze vooral advies geven op het gebied van educatieve programma's en projecten. Ook voor de programmering wordt gekeken naar mogelijke samenwerkingen. Zo organiseerden leerlingen van Noorderpoort een escape room voor leerlingen van het Parcival College en een middag vol met *upcoming* artiesten. Ook organiseerde het museum dit jaar in samenwerking met Noorderpoort en de Hanze, de LHBTI+-gemeenschap gerelateerde evenementen Roze Zaterdag en Paarse Vrijdag waarbij verschillende opleidingen een rol hadden in de activiteit.

Verdeling leerlingbezoek

Provincie

Er zijn in 2024 meerdere activiteiten opgetuigd voor zowel liefhebbers van een historische snack als de culturele historische fijnproevers in de provincie. Ten eerste zijn er verschillende bijeenkomsten georganiseerd in aanloop naar het project *80 jaar vrijheid Groningen* in 2025. De afgelopen maanden stonden in het teken van de organisatie en voorbereiding van dit bijzondere lustrumjaar, waar ruim 100 partners uit de hele provincie aan meedoen.

Tweede Wereldoorlog

In aanloop naar 4 & 5 mei 2024 is wederom de *Groninger Niet Weggooien Tour* georganiseerd. De tour sluit aan bij de landelijke Actie *Niet Weggooien*: een initiatief van musea en instellingen die zich met de Tweede Wereldoorlog bezighouden. Het doel is om voorwerpen en documenten uit de oorlogsjaren die nu nog op zolder liggen te bewaren voor de toekomst. Met de *Niet Weggooien Tour* bezoekt het museum met experts het Victorymuseum in Grootegast, het Oorlogsmuseum in Middelstum en natuurlijk ook Museum aan de A. Er waren experts aangehaakt van Synagoge Groningen, Battlefield Tours en Dagblad van het Noorden.

Queer Year

In 2024 bestaat COC Nederland 75 jaar én viert Groningen Roze Zaterdag. Museum aan de A werkte mee aan dit *Queer Year* als verbinder naar de musea en andere partijen in de provincie én faciliteert de totstandkoming van een canon over lhtbi+ historie in de provincie Groningen, waarbij juist partijen uit de provincie zijn betrokken.

Fietsrouteboekje

Daarnaast is er – in het kader van de documentaire *Lievelingsboom* – een fietsrouteboekje gemaakt rond bijzondere bomen in de provincie Groningen. Dit deden we met 9 partners uit de desbetreffende regio.

Ook werden in twee Veenkoloniale Verhalencafés in Veendam en Oude Pekela familieverhalen over migratie in de Veenkoloniën opgehaald. Een aantal van deze verhalen is door experts van de Nederlandse Genealogische Vereniging verder uitgezocht in de archieven. De zoektocht leverde levendige familielijnen op over het verborgen verleden van een aantal inwoners van de Veenkoloniën. Die zijn vervolgens gepresenteerd in de bibliotheek in Stadskanaal. De opgehaalde verhalen vormden input voor de culturele productie *Van hier*: drie voorstellingen over drie verschillende verhalen, opgevoerd in de drie verschillende gemeenten. De verhalen gaan over migratie in de Veenkoloniën en maken deel uit van Gronings Vuur.

Stad & Lande

Museum aan de A is vast redactielid van het magazine *Stad & Lande*. De Medewerker relatiebeheer provincie legt voor het magazine de verbinding met erfgoedinstellingen in de provincie. Ze zorgt ervoor dat de activiteiten en tentoonstellingen van musea in het magazine opgenomen worden – met name de kleinere musea die normaal gesproken niet goed zichtbaar zijn in *Stad & Lande*.

Lezingenseries

Tijdens *WinterWelVaart* – een van de grootste publieksactiviteiten van Museum aan de A – vonden er twee lezingenreeksen plaats, beide over Groninger geschiedenis, cultuur en identiteit, die we met partijen uit de provincie hebben vormgegeven.

Vaste presentatie

Tot slot speelt de provincie ook een grote rol in de invulling van de nieuwe vaste presentatie van Museum aan de A. Het museum wil dat deze presentatie bezoekers inspireert om de provincie in te trekken om andere musea te bezoeken, waar zij verdieping op bepaalde onderwerpen kunnen vinden. De participatie van Groninger erfgoedinstellingen in de ontwikkeling van onze nieuwe vaste presentatie is daarom onontbeerlijk. In 2024 is Museum gestart met een tour door de provincie, die in 2025 voortgezet wordt. Museummedewerkers bezoeken de erfgoedinstellingen één voor één en gaan persoonlijk in gesprek.

Samenwerkingspartners waren onder andere:

Groninger Archieven
Groninger Museum
Noorderpoort
Akerk
Bommen Berend Jeugdmuziektheater
Buurtvereniging A-Kwartier
Comité 30 juni 1 juli Groningen
FC Groningen
Forum
GRID Grafisch Museum Groningen
Groninger Gezinsbode
Hanze
Het Groninger Landschap
Koninklijke Vereeniging van Volksvermaken
Museumcafé Het Pomphuis
Noorderlicht
SPOT
Stichting Pittig Gekruid
Synagoge Groningen
Usva
Verschillende musea in stad en provincie
VVV Garnwerd
4 mei Projekt
Art of Liberty
Biblionet Groningen
Cazemier boerderij
CHC Oldambt
Filmcollectief Groningen
Forum Groningen
Het Groninger Landschap
In mijn Buurt
Museum aan de A en Akerk
Museum Nienoord
Museum Wierdenland
Op verhaal
Stichting Activiteiten Stad Appingedam (SASA)
Stichting Agricola
Stichting Cultureel Erfgoed Delfzijl
Stichting Een Joodse Erfenis
Stichting gedeelde verhalen
Stichting Groningen Orgelstad
Stichting Hoop voor Hoog Hammen
Stichting KAT
Stichting La Bohème
Stichting Noordelijke Verhalen (Sander Blom)
Stichting Pittig Gekruid
Stichting Remembrance tours
Synagoge Groningen

En vele anderen.

80 jaar vrijheid Groningen

In 2022 nodigde Museum aan de A, vlak na de jaarlijkse Niet Weggooien Tour, alle organisaties in de provincie die 'iets' met de Tweede Wereldoorlog doen uit om na te denken over een gezamenlijke herdenking en viering in het lustrumjaar 2025. Het museum tuigde een ambitieus project op, met *Bitterzoet Erfgoed* als voorbeeld, bundelde verschillende initiatieven en schreef fondsen aan. Museum aan de A stimuleerde samenwerkingen en coördineerde de communicatie. Aan het einde van het jaar waren al meer dan 100 initiatieven aangemeld en was de bundelaanvraag van het museum voor een groot aantal daarvan goedgekeurd, met een totaalbedrag van €786.000. Provincie Groningen, alle Groninger gemeenten en verschillende fondsen dragen bij.

Herdenken, vieren en verbinden

Het programma van 80 jaar vrijheid Groningen is opgebouwd rond drie pijlers: herdenken, vieren en verbinden. Groningen, dat zwaar heeft geleden in de laatste dagen van de oorlog, draagt nog steeds de littekens van dit verleden. De terreur van de Sicherheitsdienst, de verwoesting van de binnenstad tijdens de bevrijding en de harde strijd om de Delfzijl Pocket zijn slechts enkele van de ingrijpende gebeurtenissen die in het geheugen van veel Groningers gegrift staan. Herdenken is daarbij belangrijk. Het zorgt ervoor dat verhalen worden doorgegeven. Verhalen die weer gekoppeld kunnen worden aan actuele thema's, zoals de voortdurende strijd om vrijheid in andere delen van de wereld.

80 JAAR VRIJHEID GRONINGEN

- Lustrumjaar 2025
- 14 februari t/m 31 december 2025
- Museum aan de A: Initiatief en coördinatie, penvoerderschap, fondsenwerving en marketing en communicatie
- 29 kernpartners
- €786.000 geworven voor bundelaanvraag
- In alle Groninger gemeenten
- Al meer dan 100 partijen aangemeld
- Gevarieerd, divers en meerstemmig
- Co-creatie en grassroots initiatieven
- Adviesgroep: Werkgroep Toegankelijk Groningen, Waard, WIJ Groningen, COC, Jimmi's Appingedam, Platform Religie en Levensbeschouwing
- Groningen een van de drie landelijke lustrumvieringen

80 jaar
7 vrijheid
groningen

14 februari t/m 31 december

Voor meer informatie en activiteiten bij jou in de buurt:
www.80jaarvrijheidgroningen.nl

Museum
aan de A

Nieuwe perspectieven

In het programma is er bewust voor gekozen om naast de traditionele herdenkingsactiviteiten ook ruimte te geven aan nieuwe perspectieven. Met een provincie die inmiddels een diverse bevolking heeft, wordt de vraag gesteld wat vrijheid betekent voor verschillende groepen en hoe deze kan worden behouden en versterkt. De koppeling tussen het verleden en het heden, en de vraag hoe we de lessen uit de oorlog doorgeven aan toekomstige generaties, vormt een rode draad door het programma.

Samenwerking

80 jaar vrijheid Groningen is meer dan alleen herdenken; het is ook een oproep tot samenwerking en verbinding. De activiteiten zijn laagdrempelig en gericht op een breed publiek, van jong tot oud. Dit sluit aan bij de doelstelling om niet alleen bestaande gemeenschappen te betrekken, maar ook nieuwkomers en mensen die minder vaak in aanraking komen met cultuur. Door de focus te leggen op co-creatie en grassroots initiatieven, worden Groningers uitgenodigd om actief deel te nemen en hun eigen perspectieven in te brengen.

Vrijheid maken we samen

Tussen februari en eind december 2025 zijn er in de hele provincie veel verschillende activiteiten, het programma is rijk aan diversiteit, zowel in vorm als in inhoud. Op www.80jaarvrijheidgroningen.nl staat het programma dat dagelijks aangevuld wordt.

Landelijke lustrumviering in Akerk

Van februari t/m juni 2025 is Oorlog dichtbij in de Akerk te zien. Deze tentoonstelling is een samenwerking van Groninger Kerken, Museum aan de A, Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen, Groninger Archieven en Synagoge Groningen. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft de Akerk in Groningen geselecteerd voor een van de drie landelijke lustrumvieringen, op 16 april, waarbij hoogwaardigheidsbekleders uit Duitsland, Polen en Canada en het koninklijk huis worden uitgenodigd.

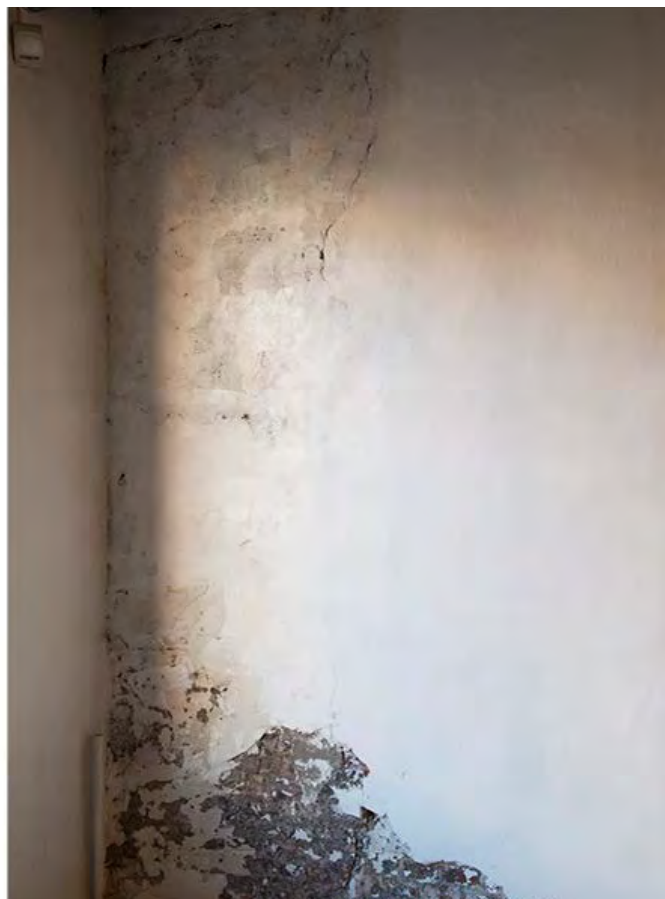
Werk in uitvoering

De twee fotografen die sinds begin 2022 de veranderingen van Museum aan de A vastleggen, blijven dit de komende jaren doen. Anita Oosterloo en Joost Nuijten volgen met hun camera het verbouwingsproces van het museum. Regelmatig lopen ze in en rond het gebouw, speurend naar kleine details, historische houtverbindingen en stilleven van lege zalen. Ze documenteren verhuizingen, verplaatsingen, veranderingen en vergaderingen, wat resulteert in een ooggetuigenverslag van een museum in transitie.

De fotografen zijn geselecteerd tijdens een Fotosalon van Noorderlicht. Een selectie van hun werk is te zien op de website van het museum en in de openbare ruimte, op de gevel van het Pakhuis aan de Schuitemakersstraat.

Dit pand, gelegen aan de achterzijde van het museum, wordt bij het museum gevoegd. Volgens de overburen in de Schuitemakersstraat kon de gevel van het Pakhuis in 2023 al een upgrade gebruiken. In samenwerking met vier directe buren selecteren de fotografen daarom negentien foto's, die op panelen op de gevel zijn geplaatst.

De buurt reageert enthousiast: 'Fenomenaal, een upgrade van jewelste!'

Vernieuw- 02 bouw: bouwen aan Museum aan de A

Algemeen

In 2024 heeft de afdeling Stadsontwikkeling van de gemeente aan de architect vector-i gevraagd met een plan te komen waarbij op basis van het Programma van Eisen zoveel mogelijk functies in de oudbouw, de 14e-eeuwse panden aan de Brugstraat gerealiseerd zouden worden, zodat er zo min mogelijk (dure) nieuwbouwmeters nodig zouden zijn. Deze plannen worden na de zomer gepresenteerd. In de projectgroep van de afdeling Stadsontwikkeling van de gemeente is heel goed gekeken naar de mogelijkheden om de verbouwing te faseren, dit heeft vooral te maken met de verduurzaming van de panden en de daarbij horende energievoorzieningen.

Omgevingsvergunning monumenten en aanvraag €1,5 miljoen

Met de omgevingsvergunning voor de verduurzaming en het toegankelijk maken van de monumenten van het museum aan de Brugstraat heeft de gemeente de subsidie aangevraagd bij de provincie van €1,5 miljoen uit de NPG gelden, de Erfgoedregeling in een gebiedsgerichte aanpak.

Bidbook en onderbouwing

Met de afdelingen cultuur (DMO) en Stadsontwikkeling van de gemeente is de inhoudelijke onderbouwing

van de vernieuwbouw beschreven en zijn alle cijfers in kaart gebracht. De cijfers zijn gecheckt door de externe planeconoom die voor de gemeente het project heeft doorgerekend. Bouwmanagementbureau Draaijer heeft een update van het Programma van Eisen opgeleverd en architect vector-i heeft samen met restauratie architect Holstein de plannen voor de monumenten getekend. Het deel van het museum dat aan de Schuitemakersstraat moet verrijzen is alleen schetsmatig getekend en voorgelegd aan het Atelier Stadsbouwmeester die positief reageerde dat een manifeste manier van bouwen in de Schuitemakersstraat een goede ontwikkeling zou zijn. De uitwerking daarvan wacht op groen licht van de gemeente. Bij dit proces is ook de provincie aangehaakt. De inhoudelijke en architecturale plannen zijn door ons vertaald in een bidbook. Zodra het college van B&W en daarna de gemeenteraad een positieve beslissing heeft genomen om te investeren in de vernieuwbouw, kan vector-i verder met het ontwerp van de gebouwen aan de Schuitemakersstraat. vector-i heeft een maquette van het museumcomplex gemaakt.

Exploitatie

Vanzelfsprekend heeft het museum ook veel aandacht besteed aan de benodigde bedragen voor de exploitatie als de verbouwing zijn beslag krijgt. Deze zijn vertaald in de meerjarenbegroting die door Adviesbureau Berenschot is gecheckt.

Planning

Om de week vindt een project-overleg met de gemeente plaats, hierbij is de oud-stadsbouwmeester bij aangehaakt. Dit omdat de architect van Museum aan de A de huidige stadsbouwmeester is sinds 2024. Ook de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling is aangesloten.

Risicoafweging en financiering

De oorspronkelijke bouwplanning was strak en het museum heeft ernaar gestreefd om het vele, noodzakelijke, overleg tussen museum en stakeholders – van medewerkers tot burens – de Rijksdienst Cultureel Erfgoed, de verschillende afdelingen van de gemeente en de provincie en de vele subsidieverstrekkingen te doen passen. In de afstemming met de Raad van Toezicht heeft regelmatig een gestructureerde risicoafweging plaats gevonden. De vernieuwbouw blijft echter in de huidige maatschappelijke context van geopolitieke onzekerheden en krapte op de bouwmarkt diverse onzekerheden in zich dragen. Dit alles heeft ertoe geleid dat we in vergevorderd stadium van gesprek zijn met de gemeente over het overnemen van vastgoed, etc. We wachten nog op een aantal belangrijke besluiten van de gemeente voordat we deze belangrijke vervolgstap kunnen zetten.

Stakeholders

Ook in 2024 is actief verbinding gezocht met het College van B&W, met de gemeenteraadsleden en

met Gedeputeerde Staten. Er hebben rondleidingen en presentaties plaats gevonden aan de wethouders Kirsten de Wrede van Cultuur, Rik van Niejenhuis van Stadsontwikkeling, Mirjam Wijnja van Financiën en aan gemeenteraadsleden. Ook bij Let's Gro zijn rondleidingen door de lege 14e-eeuwse panden gegeven. Bij het indienen van de subsidieaanvraag voor de nieuwe Cultuurnotaperiode 2025-2028 heeft de Gemeente het museum aangemerkt als een Ontwikkelinstelling. De Kunstraad werd wel gevraagd een reflectie te geven op de beleidsplannen maar geen advies te geven op de hoogte van de subsidie. De provincie heeft dit label Ontwikkelinstelling niet meegegeven aan de Kunstraad. Hier adviseerde men om geen subsidie vanuit de Cultuurnota aan het museum te verstrekken voor 2025-2028. Het gevraagde bedrag per jaar van €136.762 is essentieel voor de exploitatie van het museum; het intrekken van dit subsidiebedrag zou grote gevolgen hebben. Het museum heeft via een brief en onderliggende stukken uitgebreid gereageerd op dit Advies aan de Provincie; het Advies is in november in Gedeputeerde Staten behandeld. GS besloot tot stopzetting van de structurele exploitatiesubsidie van €136.762 per jaar voor de Cultuurperiode 2025-2028. Via een bezwaar tegen dit besluit doet Museum aan de A een beroep op de samenwerking tussen Provincie, Gemeente en het

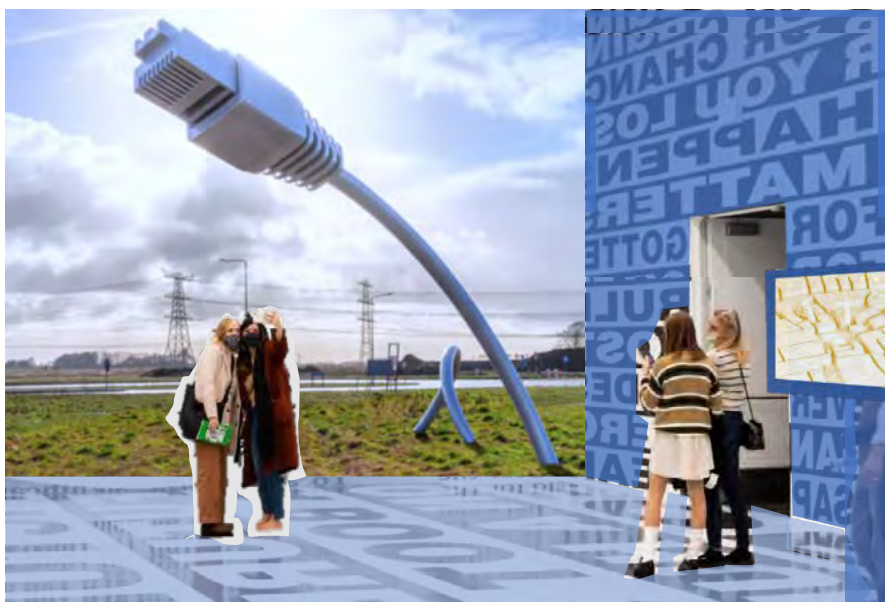
museum zelf in de transitie van het museum. Hierbij is een uitgebreidere rol weggelegd voor samenwerking en verbinding binnen de provincie. De uitkomst van dit bezwaar is op dit moment nog niet duidelijk.

Met de ambtenaren van zowel Gemeente als Provincie is op reguliere basis overleg geweest over de stand van zaken door het jaar heen. Directe burens en omwonenden en buurtvereniging A-Kwartier zijn heel belangrijk voor het museum, er is regelmatig persoonlijk contact. De buurt gebruikt het museum graag als locatie voor borrels en activiteiten en het museum houdt de buurt op de hoogte van plannen en events. Het museum heeft ervoor gezorgd dat het jaarlijkse buurt-diner gekoppeld werd aan het maritieme event *GroningenSail* van de gemeente Groningen met een markt, historische schepen en verschillende optredens. Dit naar volle tevredenheid van buurtvereniging het A-Kwartier én de gemeente. Museum aan de A werkt ook samen met de buurtvereniging aan artikelen en interviews in de Akrant die elk kwartaal verschijnt.

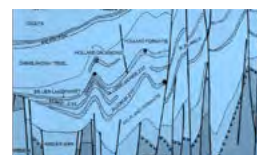
Ontwikkeling 03

vaste presentatie

Visuele impressie: Introductiezaal 'Moi! Welkom in Groningen'

geodata:
herkomst &
bewerking
grondstoffen

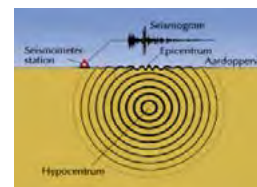
data
over
gas-
winning

data over
werkge-
legen-
heid,
brede
welvaart

data
over
aard-
bevingen

Impressie: installatie en/of poëzie geïnspireerd op data (hier met referentiebeeld 'Connecting the continents', installatie Paul & Albert, co-created with Piebe Piebenga, commissioned by Groningen Seaport)

Algemene voortgang vaste presentatie

Tot en met 2023 heeft het museum hard gewerkt aan het in kaart brengen van de ambities voor de eerste vaste presentatie van het nieuwe Museum aan de A. Dit deden we samen met collega's van onze samenwerkingspartners van de Groninger Archiven en het Groninger Museum. Dat traject resulteerde in een conceptplan dat is samengesteld door Studio Louter en OPERA.

De ambities van Museum aan de A zijn niet mals, een geschiedensmuseum van, door en over Groningers. Een museum dat midden in de samenleving staat, met tentoonstellingen en presentaties samengesteld via participatietrajecten.

In 2024 is de projectgroep aan de slag gegaan met het operationaliseren van deze plannen. De ambities zijn omgezet naar duidelijke projecten met ieder een eigen bezetting, tijdspad en plan van aanpak. Op deze manier

zorgen de medewerkers ervoor dat de voortgang beter meetbaar is en de uren beter worden ingezet. Bij het schrijven van dit jaarverslag zijn deze plannen gereed en werkt het museum in subgroepen aan de pop-up en vaste presentatie.

Inhoud

Het genereren van de inhoud die straks in de verschillende tentoonstellingszalen in de nieuwe vaste presentatie getoond wordt, doen we door historische verhalen te vertellen die aansluiten bij belangrijke ontwikkelingen, niet alleen in de museale wereld, maar ook breder in de wetenschap, cultuur en maatschappij.

Museum aan de A wil verbindend zijn binnen de provincie Groningen. Met verhalen die een voorproefje zijn op de verhalen van instellingen buiten de stad, verwijst het museum de bezoekers ook door naar

die instellingen. Daarnaast wil het museum groepen Groningers een stem geven in de verhalen die verteld gaan worden, dat verloopt via participatietrajecten (zie onder). Ten slotte wordt het een veel breder verhaal over de provincie Groningen dan tot het recente verleden is gedaan. Hiervoor hebben de medewerkers niet alle inhoudelijke kennis zelf in huis, maar gaat het museum samenwerkingen aan met externe specialisten om informatie te verzamelen.

Voor dit alles is de projectgroep 'inhoud' in het leven geroepen om deze processen te overzien en in de juiste volgorde te doorlopen. In deze groep, onder leiding van Hoofd tentoonstellingen en collectie, zitten (kunst) historici van Museum aan de A, de Groninger Archieven en het Groninger Museum. De projectgroep monitort wie op welk moment inspraak krijgt. Ook opereert de projectgroep in tandem met de projectgroep participatie (zie onder). Op deze manier borgt het museum aan de ene kant een efficiënte *workflow* en aan de andere kant het behalen van de inhoudelijke doelen. Het inhoudelijk traject is verder onderverdeeld in het ontwikkelen van de tentoonstelling samen met Studio Louter en het ontwikkelen van de *Madatahub* met Tapart. Voor de *Madatahub* heeft het museum aparte fondsen aangetrokken en de ontwikkeling is deels gekoppeld aan de te ontwikkelen pop-up tentoonstelling in het Groninger Museum.

Participatie

Om zoveel mogelijk Groningers een stem te geven in de nieuwe vaste presentatie, zijn er twee paden in het participatietraject. Museummedewerkers bezoeken

culturele instellingen uit de gemeente en provincie Groningen om te praten over hoe Museum aan de A een portaal naar de instellingen kan zijn.

Bovendien inventariseren we mogelijkheden tot samenwerking, zowel op het gebied van activiteiten als op het gebied van de vaste presentatie. Inmiddels zijn er meer dan 20 museumbezoeken afgelegd en dit heeft interessante ideeën, tips en inzichten opgeleverd. Een opvallend aantal musea is eveneens bezig met een herinrichting en met het vertellen van nieuwe verhalen of het 'anders' vertellen van bestaande verhalen. Daarin kunnen de musea van elkaar leren. Daarnaast gaan medewerkers met sleutelfiguren van verschillende groepen uit stad en provincie in gesprek met inwoners van Groningen. Daarvoor stelt het museum een groep samen van ongeveer 25 ambassadeurs die als klankbordgroep opereren. Doel van deze gesprekken is om input en feedback te krijgen voor de inhoudelijke invulling van de vaste presentatie en op die manier te werken naar een narratief waarin de verschillende perspectieven in en op de geschiedenis aandacht krijgen. Te denken valt aan rolmodellen uit diverse gemeenschappen, meer aandacht voor de verhalen van onderbelichte groepen zoals bijvoorbeeld de dovengemeenschap in Groningen. Daarnaast stelt het museum niet alleen de inhoudelijke representatie aan de orde, maar wordt ook gekeken naar de toegankelijkheid van de vaste presentatie, dus bijvoorbeeld taalniveau, informatievoorziening, stilte-ruimtes, genderneutrale toiletten, etc.

Museum aan de A pop-up

Het museum staat aan het begin van een lang en complex traject waarin we gaan verbouwen, een vaste presentatie ontwikkelen en daarnaast groeien in de schaal en het ambitieniveau van het museum. Tijdens dit alles is het reguliere museum gesloten. De duur en complexiteit van dit traject heeft als mogelijk risico dat aan de ene kant de energie binnen het museum wegzakt en aan de andere kant het museum onzichtbaar wordt voor de samenleving. Om dit voor te zijn, komt er eind 2025 een pop-up tentoonstelling in het Groninger Museum met delen van de te ontwikkelen vaste presentatie van Museum aan de A. In de pop-up test het museum inhoud, vormgeving en randprogrammering voordat die worden doorontwikkeld naar het definitieve eindproduct dat in het Canterhuis en Gotisch Huis te zien zal zijn.

De pop-up staat geprogrammeerd voor het De Lucchi Paviljoen en zal van november tot april te zien zijn. Via een digitale applicatie krijgt de bezoeker op zaal de kans om in vogelvlucht duizenden jaren Groninger geschiedenis tot zich te nemen. Dit digitale product wordt aangevuld met meer reguliere componenten van de te ontwikkelen vaste presentatie, waarbij objecten van het Groninger Museum en Museum aan de A getoond worden. Naast de inhoudelijke doelen biedt de pop-up tentoonstelling ook kans om onze samenwerking met het Groninger Museum te bestendigen.

Financiering herinrichting vaste presentatie

Het museum heeft, met hulp van de externe fondsenwerver die gespecialiseerd is in herinrichtingen, inmiddels een groot aantal fondsen aangevraagd. De teller staat eind 2024 op €1.792.000 aan gehonoreerde of toegekende aanvragen.

SUBSIDIËNTEN

- Gemeente Groningen
- Provincie Groningen
- Vriendenloterij
- Het Cultuurfonds
- Mondriaan Fonds, het publieke stimuleringsfonds voor beeldende kunst en cultureel erfgoed
- Nationaal Programma Groningen / Impulsloket
- Hendrik Mullerfonds
- Stichting Zabawas
- Stichting Dioraphte
- Gravin van Bylandtstichting
- BPD Cultuurfonds
- Stichting Stichting Beringer Hazewinkel
- Cultuurloket DigitALL

Collectie

04

Algemeen

Het team collectie heeft een druk jaar gehad. Uiteraard moeten de gebouwen voorafgaand aan de verbouwing leeg worden opgeleverd, wat een grote hoeveelheid object verplaatsingen tot gevolg heeft. Een groot deel van die collectieverhuizing vond in 2023 plaats, maar de complexere taken zijn doorgeschoven naar 2024. Zo is in mei de tjalk Alida van de binnenplaats van het museum naar een nieuwe bestemming verplaatst.

Parallel aan dergelijke complexe taken worden andere deelcollecties afgestoten, schenkingen geregistreerd en wordt nieuw beleid geformuleerd voor de komende jaren.

Collectiebeleid

In 2023 is een collectieplan opgesteld dat is bedoeld ter overbrugging van de transitieperiode van Museum aan de A. Dit collectieplan kan als 'behoudend' worden omschreven, aangezien er enkel reactief wordt verzameld en vooral aandacht is voor het ontzamen van objecten die niet langer bij de missie van Museum aan de A passen. Dit collectieplan volstaat vooralsnog, maar op de achtergrond wordt wel gewerkt aan de fundamenten van een nieuw collectieplan. De belangrijkste stappen hieromtrent vinden plaats aan de vergadertafel. Met het Groninger Museum en de Groninger Archieven stemt het museum af wie in de toekomst wat voor objecten gaat verzamelen. Het uitgangspunt is dat het toekomstige verzamelbeleid van Museum aan de A dat van het Groninger Museum gaat versterken, in plaats van concurreren. Het is de verwachting dat in 2025 hier voortgang in geboekt wordt.

Van Adlib naar Axiell

Het is voor het vernieuwde Museum aan de A belangrijk om de collectie ook via moderne software toegankelijk te maken. Hiervoor zijn museummedewerkers al enige tijd bezig met het voorbereiden van de overgang van het collectiemanagementsysteem Adlib naar Axiell. In 2024 heeft dit traject echter grotendeels stilgelegen, dit door grote drukte bij het bedrijf Axiell. We verwachten in van 2025 deze overgang te finaliseren.

De collectie naar een nieuwe plek

De vaste presentatie van het voormalige Noordelijk Scheepvaartmuseum is grotendeels in 2023 al ontmanteld en naar de depots verplaatst. Toch bleef er veel werk over dat in 2024 is uitgevoerd. Zo is de papierzolder leeggeruimd, die vol bleek te staan met collectie. Daarnaast

zijn de collectiestukken in de vaste elementen (het winkeltje, zeemanshuisje en de stuurhut) geïnventariseerd zodat de vaste elementen ook ontmanteld kunnen worden. Verder zijn veel bruiklenen teruggekomen naar het museum.

Op die manier is gedurende 2024 het depot in de kelder van het Gotisch Huis langzaam weer volgestroomd. De daar opgespaarde collectie is in november 2024 naar het externe depot verplaatst. In 2025 gaat het collectieteam bezig met het ontmantelen van de nagelvaste elementen die in de oudbouw aanwezig zijn, ter voorbereiding op de verbouwing.

De Alida

Afgelopen mei is de tjalk Alida, die sinds 1987 op de binnenplaats van het museum lag, verhuisd naar het Kunstcentrum De Ploeg in Wehe-den Hoorn. Het schip is door Museum aan de A in bruikleen gegeven en zal na de opening van het Kunstcentrum te zien zijn in de context van kunstenaarscollectief De Ploeg. Voorafgaand aan het transport is de Alida door een grote groep vrijwilligers grondig opgeknapt, waarbij de buitenkant van het schip helemaal is schoongemaakt en geschilderd. Ook is er van tevoren een vlakkeuring uitgevoerd om te controleren of het vlak, de onderkant van het schip, in goede staat was om te worden gehesen. Het transport is uitgevoerd door Wagenborg Nedlift en verliep voorspoedig. Na een aantal uur voorbereiding is de Alida uiteindelijk binnen korte tijd van de binnenplaats over de gebouwen op een transportwagen gehesen en verplaatst naar Wehe-den Hoorn.

Verzamelen

Op het moment verzamelt het museum reactief. Zo zijn enkele objecten tot ons gekomen, zoals een door Ties Timmer gemaakt schilderij van de Grote Markt uit de 18e eeuw, dat in het befaamde hotel van Koos Kerstholt heeft gehangen. Daarnaast is tijdens de *Niet Weggooien Tour*, waarbij mensen hun spullen uit de Tweede Wereldoorlog kunnen laten beoordelen, een aantal objecten geschonken. In totaal hebben we in 2024 16 objectnummers geregistreerd.

Schenkingen

In 2024 is de museumcollectie verrijkt met de volgende aanwinsten:

- Schilderij, 'Grote Markt Groningen - 1773', vervaardigd door Ties Timmer (uit inboedel *Bij Koos Kerstholt*)
- Maquette Scholtenhuis

- Scherfwerend schort WOII
- Groningen 950 banieren in plexiglas doos, genummerd 20/38, 25 vlaggen met boek
- FC Groningen 050-shirt met bedankbrief en 4 pinnen in de vorm van het wapen van Groningen in doos
- Vijfkleurig gehaakt netje voor walnoten en een sinaasappel, gemaakt voor het traditionele neutenschaiten
- Blik met opschrift Koffie Hofleverancier H. Smith Groningen

Geschonken tijdens de *Niet Weggooien Tour*:

- MAJO (kacheltje)
- Tinnen kruik
- 2 kandelaren (stel)
- Bestekje: vorkje, lepeltje, eetschuifje met embleem van vrouw met kind op arm met daaronder 'Nutricia'
- Verbanddoek van Brocapharm in originele verpakking
- Herinneringsalbum met goud opdruk in reliëf ter gelegenheid van het Gouden Feest 1947 R.K. Ziekenhuis Groningen met foto's
- Soldatenzak met daarop twee adressen uit de stad Groningen waarvan er één doorgestreept is
- Wandbordje met het opschrift 'Leer van 't visje in het water – spartel rond en hou je snater'
- Lamp met 2 lithium-luchtbatterijen

De OVCG collectie

De collectie van het Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen (OVCG) vormt de uitzondering op de regel wat betreft het reactieve verzamelbeleid van Museum aan de A. Hiervoor is gekozen omdat het OVCG niet de juiste middelen en kennis heeft voor collectie beheer en behoud en Museum aan de A op deze manier zijn collectie kan aanvullen met een belangrijk stuk historische collectie. In april is er een start gemaakt met de overdracht van de collectie van het OVCG naar Museum aan de A. De collectie bestaat uit een groot aantal (bijzondere) objecten gerelateerd aan de periode in en rondom de Tweede Wereldoorlog. Een deel van de objecten heeft eerst een ruime tijd in een zuurstofarme ruimte gelegen in het Drents Museum om eventuele schade door schimmels en ongedierte te beperken/ voorkomen. Vervolgens is het naar Museum aan de A verplaatst.

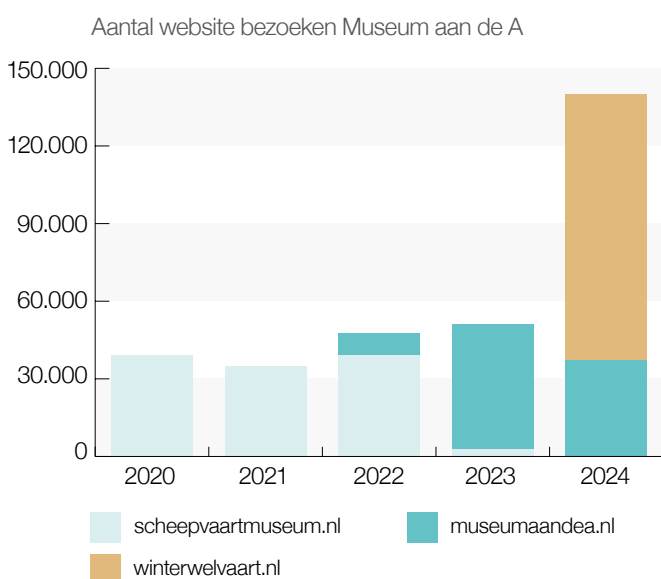
Elke vrijdag is een grote groep enthousiaste vrijwilligers onder leiding van de Junior conservator collectie aan de slag met het registreren van de objecten. Hiervoor is zij een dag per week gedetacheerd bij het OVCG. De basisregistratie is in 2024 bijna afgerond. Begin 2025 wordt dat traject afgerond. Daarna moeten de schenkingsgegevens aan de objecten gekoppeld worden en moet een aantal objecten, met name van textiel, worden schoongemaakt.

Ontzamelen

Gedurende het jaar heeft Museum aan de A zich gericht op de afstoting van een aantal objecten. Uiteraard gebeurde dit volgens de Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO) van de Museumvereniging. Na zorgvuldige afwegingen werden de af te stoten objecten op de Afstotingsdatabase geplaatst. In alle gevallen ging het in het afgelopen jaar om objecten die niet-Gronings waren en dus niet meer binnen het verzamelgebied van ons museum passen. Zo heeft het museum een aantal Friese maritieme objecten geschonken aan het Fries Scheepvaartmuseum in Sneek. Daarnaast zijn twaalf niet-Groningse objecten uit het zeemanshuisje geschonken aan het Openluchtmuseum in Arnhem. Een van de grote afstotingsprojecten was een 16e-eeuws roer, dat in 1980 aangespoeld is op Schiermonnikoog. Om deze reden is gekozen voor een herbestemming in Friesland, in de vorm van de Provincie Fryslân. Ook het admiraliteitsfronton dat ooit de gevel van het gebouw van de Friese Admiraliteit sierde, is geschonken aan het centrum voor Harlinger cultuurhistorie.

Marketing en 05 communicatie

Onze naam en boodschap

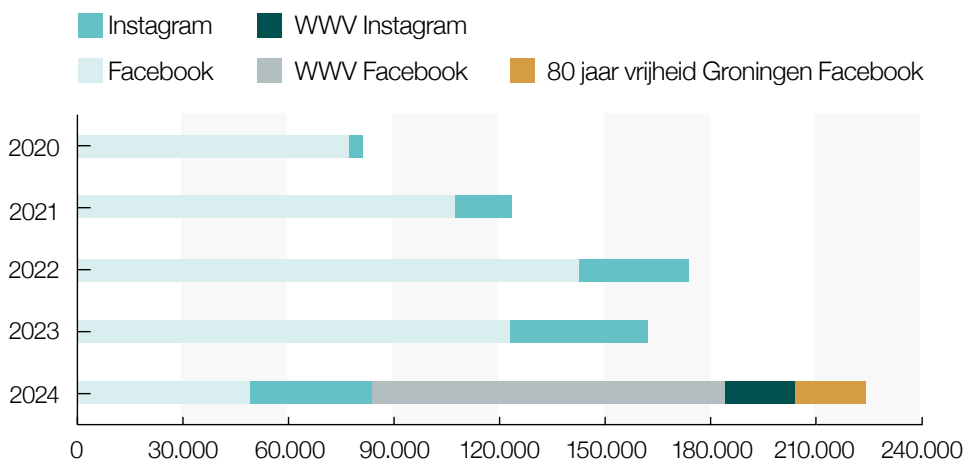
Vanaf april dit jaar is de boodschap van Museum aan de A dat het museum gesloten is, maar wel open blijft voor events. G2K ontwikkelt passend beeldmateriaal met ingepakte objecten, klaar om vervoerd te worden. Waar de focus eerder sterk lag op tentoonstellingen, richt het museum zich nu op verschillende events en producten zoals routeboekjes. De communicatie hierover gebeurt bij voorkeur vanuit de inhoud, waardoor de nieuwe identiteit zichtbaar wordt.

Websites

Dit jaar is het eerste volledige jaar waarin uitsluitend de website museumaandea.nl wordt gebruikt. Hier is alle informatie over het museum te vinden, inclusief events, nieuws, collectie (zoals de monsterrollen en rolpalendatabase), onderwijs, de Emma, ANBI, jaarverslagen en reactieformulieren.

Het aantal bezoekers op museumaandea.nl bedraagt dit jaar 37.176, wat 77% is ten opzichte van 2023. De nieuwe website winterwelvaart.nl trekt in 2024 meer dan 102.000 bezoekers. Voor 80jaarvrijheidgroningen.nl zijn geen bezoekerscijfers beschikbaar, aangezien deze site wordt beheerd door Erfgoedpartners.

Bereik social media Museum aan de A

Social media

Museum aan de A is actief op verschillende socialmediaplatforms; Instagram, Facebook en LinkedIn. Op elk kanaal wordt service verleend, en voor Facebook en Instagram wordt bijna dagelijks content ontwikkeld. Deze content vergroot niet alleen de naamsbekendheid, maar heeft ook als doel mensen naar het museum te trekken. Sinds de hack in 2023 is het bereik nog niet op het eerdere niveau. Instagram presteert goed, maar Facebook blijft achter. Vorig jaar bereikte het museum 162.212 mensen, dit jaar sluit het af met 83.835. De populairste post, een samenwerking met FC Groningen, was de onthulling van het nieuwe derde shirt met als thema Bommen Berend. Op LinkedIn behaalt het museum sterke resultaten met posts over onder andere de tijdelijke directrice Lola Lasagna, de Groninger Museumnacht, Roze Zaterdag, de pop-up tentoonstelling in 2025 in het Groninger Museum en de vacature voor lid van de Raad van Toezicht.

Voor WinterWelVaart en 80 jaar vrijheid Groningen gebruikt het museum aparte social media accounts. Waarbij opvalt dat WinterWelVaart juist heel goed scoort op facebook. Het museum is in oktober 2024 met de socials voor het overkoepelende project 80 jaar vrijheid Groningen begonnen.

Media

Museum aan de A is goed vertegenwoordigd in de lokale en regionale media, die zich richten op een publiek waar een groot deel van de doelgroep onder valt. Het museum zet in op *free publicity* door relevante events en goed persoonlijk contact met journalisten. Dit gebeurt onder andere via samenwerkingen, zoals de fotorubriek *Herinnering in beeld*, die elke week verschijnt op de website en app van Dagblad van het Noorden en in de Gezinsbode. Voor 80 jaar vrijheid Groningen werkt het museum samen met mediapartners zoals Dagblad van het Noorden, OOG en RTV Noord.

Museum aan de A bereikt een flink aantal mooie persvermeldingen. In april verschijnt een groot artikel over de *Niet Weggooien Tour*. In mei krijgt de spectaculaire verhuizing van de Alida veel aandacht, met prachtige foto's. In juni volgt de *Keti koti* talkshow en in het kader van Roze Zaterdag een terugblik van Inez Grondhuis naar de feministische vrouwenboekhandel en -café Dikke Trui, en een vooruitblik van Jurjen Galema/Lola Lasagna op *Drag me to the A*.

In augustus staat het Bommen Berend Jeugdmuziektheater groot in de kranten, met de voorstelling op de binnenplaats van het museum. In oktober verschijnt een interview met Gabriel Lester, die voor Museum aan de A een impressionistische video-installatie maakte. Daarna volgt een item over de vrijwilligers die werken aan de OVCG collectie, met objecten uit de Tweede Wereldoorlog. Als klap op de vuurpijl staan de media bol van de succesvolle samenwerking van WinterWelVaart met de kerstmarkt van *Wintergoud*.

Groningens Ontzet staat voor de deur

Het centrum van Groningen staat de komende dagen in het teken van de historische overwinning op Bommen Berend en zijn leger in 1672. Van optredens tot de traditionele paardenkeuring.

Historische fronton terug naar Friesland

MELLE VELTMAN

Een autovladder aan op diesel rookt op de duistere bliep van het oude Schepenmuseum in Groningen. „Laat zakken!“, roept stonemouwer Ben Seldendijk uit de „Klein stukje even. Heen.“

Met zijn collega Jan Vonk staat hij woensdagochtend voor een precisie werk. Ooit keek deze zandstenen fronton uit over de haven van Harlingen. Straks ligt de in rezen stukken op de aanhangwagen.

Directeur Hugo ter Avest van het Huisemuseum in Harlingen neemt poelkloogt. „Het is een lang gekoesterde wens“, vertelt hij. „Sinds ik weet dat dat ding hier is, denk ik wat doet dat daar!“

Wants „dat ding“ is niet zomaar een ding. Doordat veel bij de brand aan de Zuiderhaven in 1777 verloren ging is dit gevelstuk een van de weinige tastbare overblijfselen uit de Harlinger marinescheiding.

De fronton stamde vanaf eind 18de eeuw het gebouwen van de Friese munitie van het Harlingen. Daar maakte dikke reus later als het Kantongerecht. Het gemaakte bleef, is ook dik is dat deze via de in handen kwam van de laas, die het begin dooreenkwam aan de Schepenmuseum.

Sindsdien staat in ruims 3 meter breed hoog opgesteld naast een de gebouwen algraaf een huis weg van de fronton in Friesland.

De fronton staat in ruims 3 meter breed hoog opgesteld naast een de gebouwen algraaf een huis weg van de fronton in Friesland.

Een unieke fronton van de Friese admiraliteit stond jarenlang in Groningen. Woensdag keerde het erfgoed in losse blokken terug naar Harlingen. „De steen hoort eigenlijk hier.“

len om helemaal starten op het verhaal van Groningen“, zegt Bastiaan Steffens, hoofd tentoonstellingen van het huidige Museum aan de A.

Ondertussen versloopt het wiken en tillen voorspoed. Een voor een vliegdeken de sienen tot wel 200 kilo zwaar in de op maat gemaakte houten kisten met pieperhuid. Dan voltrekt zich een tegenslag.

„Een vliegdeken“, roep Vonk. „Leef-lee!“ vraagt Seldendijk. Het jong die burgerli onder het opgekrakel- stuk stroom, waag Ter Avest hem voorrechtig vandan haat. „Het is het allerlaatste wat je hier verwacht.“

Langzaam ontwaakt de graatnager laatste vierg met zijn winterslaap. Met boups en een dakpans scherm museumdirecteur Ter Avest hem af van de regeerderups. „Dit gaat me aan het hart.“

‘Sinds ik weet dat dat ding hier is.

verkleedklederen, in naar de vlag ter het key-effermer Marcel in. „Sinds de Ze speelt Zwaantje, een van de hoofdrollen in het stuk over het Groningens Ontzet. Tijdens het oefenen lezen een paar kinderen nog van een papierje, maar... dat zit

GRONINGEN 25

Onbekende schatten ontdekt in oorlogsdepot

Het Oorlogsverzetmuseum in Groningen heeft een bijzondere ontdekking gemaakt: in een depot uit de Tweede Wereldoorlog zijn tientallen onbekende voorwerpen gevonden. Deze zijn nu tentoongesteld in de tentoonstelling 'Onbekende schatten ontdekt in oorlogsdepot'.

De voorwerpen zijn onder andere een klok, een theepot, een fles en een klein beeldje. Deze voorwerpen zijn waarschijnlijk gebruikt door de verzetsstrijders in het depot.

De tentoonstelling is te zien van woensdag 10 oktober tot zaterdag 13 oktober in het Oorlogsverzetmuseum, van 10.00 tot 17.00 uur.

GRONINGEN 23

Kunstenaar, uitvinder en filmmaker Gabriel Lester (52) is met zijn video-installatie **Definitely Def-2024** onderdeel van de tentoonstelling **Echte Kunst- de opkomst van de Groninger graffiti**, nu in Museum aan de A te zien. De Amsterdammer groeide op in de Impuls-commune in Pieterburen.

Definitely Def-2024 is een video-installatie die de kunstenaar Gabriel Lester heeft gemaakt. Het werk bestaat uit verschillende video's die samen een verhaal vertellen over de opkomst van graffiti in Groningen.

Lester is een kunstenaar, uitvinder en filmmaker die bekend staat om zijn innovatieve en sociale werken. Zijn nieuwste werk is een video-installatie die de opkomst van graffiti in Groningen behandelt.

Daphne Douwes • 14 december 2024, 13:52U • Stad

Dit was de eerste avond WinterWelvaart, waar Groningen verandert in een fotogeniek wintersprookje

Deel dit artikel

De eerste avond van WinterWelvaart is afgelopen. Het centrum van Groningen was afgelopen zaterdag omgetoverd in een sprookjesachtig wintersprookje. De straatjes waren verlicht met warmtegevende lampen, en de lucht was gevuld met de geur van speculaas en warme chocolade.

De avond werd geopend met een optocht door het centrum, waar kinderen en volwassenen samen vieren. De optocht werd begeleid door muziek en dans, wat de feestelijke sfeer versterkte.

WinterWelvaart is een populair evenement in Groningen dat de wintermaand feestelijk viert. Het bestaat uit verschillende activiteiten, waaronder optochten, markten en optredens.

Lucht boven Hogeland als canvas

Het centrum van Groningen staat de komende dagen in het teken van de historische overwinning op Bommen Berend en zijn leger in 1672. Van optredens tot de traditionele paardenkeuring.

Lucht boven Hogeland als canvas is een project dat de kunstenaar Gabriel Lester heeft gemaakt. Het project bestaat uit een groot lichtinstallatie in een open ruimte, die de lucht boven Hogeland als canvas gebruikt.

Lester is een kunstenaar, uitvinder en filmmaker die bekend staat om zijn innovatieve en sociale werken. Zijn nieuwste werk is een groot lichtinstallatie in een open ruimte.

De lichtinstallatie bestaat uit verschillende lichtbronnen die samen een beeld vormen. Het beeld verandert voortdurend, wat de kijker een dynamisch beeld geeft.

De mensen, 06 de organisatie en de governance

Organisatie

De cyclus van functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken is begeleid door een medewerker van Bureau Dageraad Advies. Er is een aantal cursussen en trainingen georganiseerd voor alle vaste medewerkers en voor de museum- docenten. Deze trainingen zijn erop gericht om als een sterk en hecht team de toekomstige veranderingen tegemoet te kunnen treden. Ook voor de vrijwilligers is een aantal trainingen en masterclasses georganiseerd. In 2024 hebben de medewerkers die het BHV-certificaat al eerder hebben behaald een verplichte herhaalcursus gevolgd. De externe vertrouwenspersoon, die is aangesteld voor alle medewerkers en vrijwilligers heeft zich nogmaals voorgesteld tijdens een bijeenkomst; in 2024 is een klacht ontvangen n.a.v. ongewenst gedrag door een vrijwilliger. Deze klacht is afgehandeld op basis van advies van de vertrouwenspersoon. De vrijwilliger is vertrokken.

Personeelswijzigingen

Het museum heeft een beschikking van het Mondriaan Fonds voor twee Erfgoedstarters ontvangen. In maart 2024 is een tijdelijke medewerker Educatie en een tijdelijke medewerker Marketing en Communicatie aangenomen.

Personeelsuitstapje

Op dinsdag 4 juni gaan medewerkers en vrijwilligers van Museum aan de A naar het Veenkoloniaal Museum in Veendam. Ze krijgen een presentatie van de directeur van het museum, over de rol van vrouwen in de Veenkoloniale zeevaart.

Ziekte personeel

Het ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2024 7%. Het is verslechterd ten opzichte van 2023 toen het ziekteverzuim 4,4% was. Het verschil wordt veroorzaakt door het lang (langer dan 43 dagen) verzuim van twee medewerkers. Hierdoor is het 'lang verzuim' percentage 3,1.

Vrijwilligers

Op dit moment werken er in totaal 42 vrijwilligers bij Museum aan de A (stand januari 2025). Nieuwe geïnteresseerden melden zich vooral om een deel van hun vrije tijd zinvol te besteden, of als ingang naar een betaalde baan. Als redenen om met vrijwilligerswerk te stoppen, werd naast het vinden van betaald werk meestal aangegeven dat vrijwilligers het te druk hebben met hun studie of dat zij een (te) hoge leeftijd hebben bereikt.

De geplande verbouwing en vernieuwing van het museum heeft ook impact op de vrijwilligers. Een voorbeeld hiervan is dat het museum in 2024 gesloten is voor tentoonstellingen. Er is daardoor minder werk voor de balievrijwilligers. Een aantal van hen draait baliediensten tijdens activiteiten of is aanwezig als publieksbegeleider. Andere afdelingen hebben door de transitie juist meer werk. Zo is een grote groep vrijwilligers betrokken bij de verhuizing van de collectie naar externe depots en bij het overdragen van papieren deelcollecties naar de Groninger Archieven. Ook aan het inventariseren van de collectie van het OVCG werkt een groot aantal vrijwilligers, samen met eigen vrijwilligers van de stichting.

Ondanks dat het museum op dit moment minder actief werft, komen er aanvragen binnen voor vrijwilligers bij de afdelingen facilitair en collectie. Zodra er een vrijwilliger stopt, kan de vrijgekomen plaats ingevuld worden. Om vrijwilligers tijdens de transitie betrokken te houden, organiseert het museum met enige regelmaat vrijwilligersbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten geven medewerkers informatie over ontwikkelingen binnen het museum, bijvoorbeeld de plannen voor de nieuwe vaste presentatie en de rol van Museum aan de A bij het ontwikkelen van de Groninger onderwijscanon.

Raad van Advies

De Raad van Advies van de stichting Museum aan de A bestaat uit acht leden:

- Roomyla Choenni (Directeur Groninger Archieven)
- Andreas Blühm (Algemeen directeur Groninger Museum)
- Paul de Rook (Lid CvB Noorderpoort)
- Marjon Edzes (Directeur Coöperatie Sterke Musea Groningen)
- Evelien Alkema (Beleidsadviseur Cultuur Drenthe, Programmasecretaris Werelderfgoed Koloniën van Weldadigheid. Bestuurslid buurtvereniging A-Kwartier)
- Prof. dr. Hilde Bras (Hoogleraar Economische en Sociale Geschiedenis, aandachtsgebied Mondiale Demografie en Gezondheid, RuG)
- Esmeralda van Boon (Programmamanager Diversiteit en Inclusie Noorderpoort)
- Dennis Kok (DJ Lowpro, Voorzitter RvC Noordstaat)

Werkzaamheden van de Raad van Advies

Bij de omzetting van de Vereniging Noordelijk Scheepvaartmuseum naar de Stichting Museum aan de A in 2020 is statutair vastgesteld dat de Raad van Toezicht een Raad van Advies benoemt. Deze heeft de taak om het museum en de directeur bestuurder gevraagd en ongevraagd te adviseren. De Raad van Advies dient uit minimaal vijf leden te bestaan. Een verdere vereiste is dat onze vaste partners, het Groninger Museum, de Groninger Archieven en Noorderpoort hierin vertegenwoordigd zijn. Naast deze drie leden is de Raad van Advies in de zomer 2023 uitgebreid met vijf aanvullende leden. Hierbij is gekeken naar o.a. diversiteit, expertise, netwerk en verbinding met andere partners van het museum. Dit jaar is er advies gevraagd aan individuele leden van de RvA op het gebied van participatie en inclusie.

Nevenfuncties medewerkers

Nicolette Bartelink

Hoofdfunctie: directeur bestuurder

Nevenfuncties:

- Bestuursvoorzitter Noorderlicht;
- Secretaris Bestuur Jazz te Gast;
- Lid Adviescommissies Mondriaanfonds;
- Lid Adviescommissie Musea Provincie Fryslân;
- Lid Adviescommissie Erfgoed Amsterdams Fonds voor de Kunst;
- Expert European Education and Culture Executive Agency, Europese Commissie.

Verder hadden/hebben vaste medewerkers de volgende nevenfuncties, in sommige gevallen vanuit hun functie, in andere op persoonlijke titel:

- Lid panel Toukomst Nationaal Programma Groningen;
- Voorzitter Stichting Pulcinella Projecten;
- Coördinator social media Speelgoedmuseum Roden;
- Voorzitter Ondernemersvereniging Westerkwartier (Astraat en Brugstraat, Groningen);
- Bestuurslid Abel Tasmanmuseum;
- Bestuurslid De Hondsrug Unesco Global Geopark;
- Lid organisatieteam Ketu Koti;
- Lid organisatieteam Groninger Museumnacht;
- Lid Ontwikkelgroep Evi cultuurinstellingen (LKCA);
- Lid Comité Open Monumentendag Groningen;
- Lid Raad van Toezicht Canon Westerkwartier;
- Penningmeester Wijkcentrum Het Dok.

Code Diversiteit en Inclusie

De interne werkgroep Inclusie & Toegankelijkheid heeft actief haar netwerk uitgebreid en de input van deze partijen meegenomen in het verbeteren van de toegankelijkheid van Museum aan de A. Naast de samenwerking met Stichting Pittig Gekruid heeft het museum dit jaar ook actief samengewerkt met Vrijdag in de Buurt en de Kentalis Guyot School. Ook is er tijdens WinterWelVaart een speciale ontvangst voor blinden en slechtzienden georganiseerd op een van de deelnemende schepen. Dit heeft voor een betere mix van bezoekers gezorgd. Demografisch (leeftijd, religie, gender, seksuele diversiteit, cultuur), fysieke mogelijkheden, maar ook verschil in karakters, opleidingsniveau, vakgebieden en organisatiecultuur. Binnen het vaste personeelsbestand en de Raad van Toezicht is er nog steeds weinig diversiteit op het gebied van culturele achtergrond. Diversiteit binnen de vaste medewerkers en vrijwilligers is aanwezig in opleidingsniveau, leeftijd en gender. Binnen de Raad van Advies en Raad van Toezicht zijn mensen van kleur meer vertegenwoordigd.

Governance Code Cultuur

Museum aan de A past de Code Cultural Governance toe. De rapportages in AFAS hebben continu de aandacht van de controller om de sturing op financiën verder te verbeteren. De commissie bestuurszaken en de auditcommissie van de Raad van Toezicht functioneren goed. Daarnaast is de commissie bestuurszaken verantwoordelijk voor het organiseren van de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht en het sollicitatie- en benoemingsproces van nieuwe leden voor de Raad van Toezicht. De commissie museale zaken beoordeelt de inhoudelijke kwaliteit van het museum en de wijze waarop hierdoor door de directeur bestuurder wordt toegezien en gestuurd. En functioneert als klankbord voor nieuwe events. De governance wordt de komende jaren verder geoptimaliseerd.

Fair Practice Code

De medewerkers van het museum vallen tot nu toe nog niet onder een CAO van een brancheorganisatie. Voor het samenstellen van het functiegebouw heeft de Museum CAO model gestaan. In 2024 is besloten om in 2025 over te stappen naar de Museum CAO als de exploitatie subsidies dat toestaan. Door het negatieve besluit van de provincie en het bezwaar dat nog loopt, is het op dit moment niet duidelijk of dat gaat lukken. Binnen de projecten en events wordt uiteraard Fair Pay toegepast.

Samenwerkingspartners

Museum aan de A concretiseert dit jaar de samenwerkingsovereenkomsten met de vaste partners: het Groninger Museum, de Groninger Archieven en Noorderpoort. Dit leidt in de zomer van 2024 tot drie vernieuwde samenwerkingsovereenkomsten. Daarnaast werkt het museum aan een overeenkomst om de samenwerking met Rijksuniversiteit Groningen duurzaam te intensiveren.

Groninger Museum

Museum aan de A en het Groninger Museum geven al concreet verdere invulling aan de vernieuwde samenwerking. Naast de uitwisseling van financiële expertise wordt onderzocht of er op het gebied van personeels- en loonadministratie meer samenwerking mogelijk is. Daarnaast draagt het Groninger Museum bij aan de geplande pop-up tentoonstelling die in 2025 in het Groninger Museum te zien is.

Noorderpoort

Museum aan de A werkt de samenwerkingsovereenkomst met Noorderpoort bij en concretiseert deze verder. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de fase van verbouwing en de fase waarin het museum in de nieuwe vorm open is.

In de eerste fase levert Noorderpoort expertise voor de nieuwe vaste presentatie en blijft het betrokken bij een aantal events die tijdens deze fase doorgang vinden, zoals bijvoorbeeld WinterWelVaart. In de daaropvolgende fase, wanneer het museum in zijn nieuwe vorm open is, kan Noorderpoort het museum als leerbedrijf gebruiken voor verschillende opleidingen. Daarnaast wordt gezamenlijk ingezet op participatie van studenten en een burgerschapsprogramma.

Groninger Archieven

In de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst met de Groninger Archieven is ook onderscheid gemaakt tussen de fase waarin we verbouwen en de fase dat we in nieuwe vorm weer open zijn. Tijdens de verbouwing stelt de Groninger Archieven vergaderruimte beschikbaar aan het museum, net zoals het museum dat deed tijdens de verbouwing van de Groninger Archieven.

Het Hoofd Publiek van de Groninger Archieven is nauw betrokken bij de ontwikkeling van onze nieuwe vaste presentatie. Net als een Publieksadviseur. Voor de fase na de heropening zijn er afspraken gemaakt om samen te werken op het vlak van programmering.

Rijksuniversiteit Groningen – faculteit Letteren

In 2024 is gestart met overleg over een mogelijke samenwerkingsovereenkomst met de Faculteit Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen. Een samenwerking tussen het museum en de faculteit Letteren is interessant omdat de faculteit daarmee publieksbereik doelen kan behalen en het museum toegang krijgt tot het netwerk van de faculteit. Zo komt het museum makkelijker in contact met onderzoekers. Gezamenlijk kunnen we aanspraak maken op onderzoekbeurzen. De gesprekken over deze samenwerking lopen nog en worden in 2025 geconcretiseerd in een getekende samenwerkingsovereenkomst.

Bedrijfsvoering 07 en financiën

Algemeen

Stichting Museum aan de A (hierna Stichting) is gevestigd te Groningen. De activiteiten van de Stichting bestaan uit het exploiteren van een museum met als doel het verzamelen van verhalen en objecten van Groningen en Groningers in een vaste presentatie en in de historische ontmoetingsplek, met de inzet van veel verschillende middelen in het museum, in Stad en provincie.

In deze Jaarrekening 2024 staan alle cijfers voorzien van toelichtingen. De activiteiten van het museum staan uitgebreid beschreven in het bijbehorende Jaarverslag 2024. Hieronder beschrijven we de zaken die een financiële impact hebben. Voor uitgebreide toelichting op de activiteiten verwijs ik graag naar het Jaarverslag 2024.

Transitiebeleid

In 2024 is de transitie naar geschiedenismuseum met een historische ontmoetingsplek doorgegaan op de lijn die in 2022 is ingezet. Het betreft een transitie van de organisatie met de nadruk op professionalisering, een transitie van het gebouwencomplex om het te verduurzamen en toegankelijk te maken te maken en een transitie qua inhoud en programmering. In 2024 was het museum gesloten voor tentoonstellingen maar open voor events. Zie voor uitgebreide informatie hoofdstuk 01 Publiek, educatie en participatie en hoofdstuk 03 Herinrichting vaste presentatie en pop-up in deel I van dit Jaarverslag.

Extra exploitatiesubsidies gemeente en provincie i.v.m. ontwikkeling

De inhoudelijke verandering naar Museum aan de A heeft consequenties voor de organisatie, de collectie, de programmering, de educatie en de communicatie. En natuurlijk ook voor de (ver)nieuwbouw, de omvorming van het museale complex naar een toegankelijk gebouwencomplex met een nieuwe vaste presentatie en met meer vierkante meters voor programmering van tijdelijke tentoonstellingen. Van de gemeente en de provincie heeft het museum ook in 2024 extra subsidie gekregen, respectievelijk €125.000 en €100.000 voor de ontwikkeling van deze nieuwe inhoudelijke koers.

De extra middelen van de provincie zijn bedoeld voor de samenwerking met de andere musea in de provincie, zie voor uitgebreide informatie hoofdstuk 05 Marketing en communicatie en hoofdstuk 06 De mensen, de organisatie en de governance in deel I van dit Jaarverslag.

De extra subsidie van de gemeente is vooral bedoeld als ondersteuning in de organisatieontwikkeling en professionalisering van Museum aan de A. Hiermee is een aantal cursussen, teamdagen, inhuur etc. bekostigd die ervoor zorgen dat de professionalisering steeds beter gaat. Het Groninger Museum en ons museum hebben in 2024 nauwer samengewerkt in de backoffice onder leiding van de gezamenlijke controller, die 1 dag per week gedetacheerd is bij Museum aan de A.

Vernieuwbouw

Voor de transitie naar het nieuwe Museum aan de A is de verbouwing van het museumcomplex essentieel. Die verbouwing kan de Stichting niet zelf financieren; daarom heeft het museum in 2023 de hulp van de gemeente ingeroepen. De gemeente heeft een Stuurgroep en een Projectgroep ingesteld om de voorgenomen verbouwing voor te bereiden. Het museum is inmiddels in een vergevorderd stadium van gesprek met de gemeente over het bouwproject. Er zijn concrete ideeën over de overname van het vastgoed, demarcatie van de onderdelen die straks door de verhuurder en de huurder moeten worden bekostigd, de kosten van huur, de financiering van die huur en de bijbehorende exploitatie. De architect Ben van der Meer is in 2024 tot Stadsbouwmeester benoemd; in zijn plaats is de oud stadsbouwmeester Niek Verdonk aangesteld om de verbouwing van het museum te begeleiden zodat vector-i als architect kan aanblijven voor het museumproject. De uitwerking van het nieuwbouwbouwdeel start begin 2025 in opdracht van de gemeente.

Zie voor uitgebreide informatie hoofdstuk 02 Vernieuwbouw: Bouwen aan Museum aan de A in deel I van dit Jaarverslag.

Meerjarenbegroting

Vanzelfsprekend heeft het museum ook veel aandacht besteed aan de benodigde bedragen voor de exploitatie als de verbouwing zijn beslag krijgt. Deze zijn vertaald in onze meerjarenbegroting. In het kader van de nieuwbouwplannen is de meerjarenbegroting getoetst door Berenschot.

Bedrijfsplan

Het museum werkt onder leiding van de Controller aan het bedrijfsplan voor de komende jaren. Doel is daarbij een goed beeld te hebben van de commerciële mogelijkheden tijdens en na de verbouwing. Een aantal bestaande activiteiten zal tijdens de verbouwing worden voortgezet, zoals vaartochten en events op andere locaties.

Conceptontwikkeling herinrichting vaste presentatie

Samen met collega's van de Groninger Archieven, Groninger Museum en Noorderpoort heeft het museum in 2024 hard gewerkt samen met Studio Louter en OPERA Amsterdam aan de uitwerking van deze presentatie.

Om zichtbaar te blijven is gekozen voor een Pop-up tentoonstelling in samenwerking met dezelfde partners en bureaus. Deze tentoonstelling wordt verwacht in november 2025 in het Groninger Museum.

Voor beide tentoonstellingen is de fondsenwerving succesvol doorgegaan met ultimo 2024 totaalbedragen van €197.000 en €1.792.000. Zie ook hoofdstuk 03 Ontwikkeling vaste presentatie.

Financiering herinrichting vaste presentatie

Samen met Cecile Bögels, een externe fondsenwerver die gespecialiseerd is in herinrichtingen, heeft het museum inmiddels een groot aantal fondsen aangevraagd en beschikkingen ontvangen. Voor de herinrichting vaste presentatie is eind 2024 in totaal €1.792.000 toegezegd.

Resultaat 2024 en financiële ontwikkeling

Het museum heeft in 2024 een negatief resultaat geboekt. Dit lag ook in de lijn der verwachtingen, aangezien het museum gesloten zou zijn voor de verbouwing en er geen ticketverkoop voorzien was. De verbouwing is echter niet gestart in 2024 en het museum is in gebruik gebleven voor medewerkers. Om zichtbaar te blijven en bezoekers iets te kunnen bieden zijn er bovendien diverse evenementen georganiseerd. Als gevolg daarvan is een aantal geplande besparingen op huisvestings- en algemene kosten niet gehaald. Voor het eerst zijn de kosten en opbrengsten van het evenement WinterWelVaart meegenomen in de exploitatie. Dit is een evenement dat voorheen onder een andere stichting viel qua exploitatie maar sinds 2024 volledig door het Museum aan de A

wordt georganiseerd en waarbij het Museum aan de A als penvoerder optreedt voor de evenementen in de provincie. Dit evenement zat niet in de begroting 2024, omdat het in principe op een nihil-resultaat uit moet komen en de exacte kosten en opbrengsten destijds nog onzeker waren. Op basis van deze ervaringen is het wenselijk een strakkere regie te voeren op het event en de exploitatie. Een herziene businesscase heeft de voorkeur. Daar gaat het museum nu voortvarend mee aan de slag. Ook de externe fondsenwerver gaat meewerken aan de editie 2025.

Daarnaast is er in 2024 een aantal incidentele kosten meegenomen. Vooruitlopend op de verbouwing zijn de winkelvoorraden boeken en merchandise zo veel mogelijk verkocht en de restanten zijn afgeboekt.

Bovendien is er een omvangrijke incidentele kostenpost opgenomen onder de personeelskosten, vooruitlopend op mogelijke kosten die gemoeid zijn met afscheid nemen van personeel. Dat laatste komt voort uit het feit dat de Provincie Groningen op dit moment nog geen subsidie heeft toegezegd over de cultuurperiode 2025 – 2028. Mocht die subsidie definitief niet toegekend worden, dan zullen de personeelslasten verder gereduceerd moeten worden voor de komende jaren om niet structureel verlies te leiden.

Systemen en ICT

Het museum is continue bezig met het verder optimaliseren van de bestaande systemen zoals AFAS en de salarisadministratie.

In 2025 zal de boekhouding en vooral de project-beheersing daarbinnen worden verbeterd. Het museum streeft ernaar tweemaandelijks financiële rapportages op te leveren, zodat de sturing op financiën ook verder geoptimaliseerd wordt. Net als in 2024 zal er een halfjaarlijkse afsluiting gemaakt worden in 2025.

In 2025 zal de gemeente Groningen definitief een start maken met de verbouwing van het museum. Onderdeel daarvan is de overdracht van de panden naar de gemeente, als onderdeel van afspraken met de gemeente over een separate huursubsidie en de exploitatiesubsidie, die zal variëren naar gelang de verbouwing en gefaseerde opening plaatsvindt. Dat betekent ook dat het museum in 2025 geen evenementen meer zal organiseren op de eigen locatie. Wel zullen externe activiteiten als WinterWelVaart en de vaartochten met de Emma en de ZK4 doorgang vinden, naast de grote hoeveelheid activiteiten in het kader van 80 jaar vrijheid waarvan het museum penvoerder is. Bovendien investeert het museum in een pop-up tentoonstelling in het Groninger Museum. Er zullen dus ook in 2025 opbrengsten en kosten gerealiseerd worden voor tentoonstellingen en evenementen.

Daarnaast worden er middelen en tijd geïnvesteerd in de ontwikkeling van de herinrichting vaste presentatie, voor na de verbouwing.

Incidentele kosten

2024 is een merkwaardig jaar geweest omdat de aanname was dat het museum (deels) gesloten zou zijn en dat dit een reductie van huisvestingslasten en diverse algemene kosten met zich mee zou brengen. In 2024 is het museum echter open gebleven en hebben we diverse evenementen georganiseerd om iets voor bezoekers te kunnen bieden. Als gevolg daarvan is een aantal kosten hoger uitgevallen.

Liquiditeit en solvabiliteit

Door alle vooruitontvangen fondsen blijft de liquiditeit van de stichting op basis van de quick ratio ruim boven de ondergrens van 1,0. De solvabiliteit is fors gedaald van 0,7 in 2023 tot 0,3 in 2024. Dit heeft ten dele te maken met een daling van het eigen vermogen, maar vooral met een forse toename van de kortlopende schulden als gevolg van vooruit ontvangen fondsen. Hier staat tegenover dat de liquide middelen ook fors zijn toegenomen gedurende 2024.

Er wordt door de Stichting geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten.

Fair Pay

In 2024 is een Fair Pay subsidie van de gemeente ontvangen van ruim €40k. Deze is grotendeels gebruikt voor de voorbereiding van de overstap naar de museum-CAO.

Fraude paragraaf

Het museum evalueert doorlopend de opzet en het bestaan van onze maatregelen van interne beheersing in de processen. Daarbij houden we rekening met het feit dat wij een kleine organisatie zijn die beperkingen kent waar het de gewenste functiescheiding betreft. Primair voor het museum is de betalingsorganisatie. Middels ons financiële systeem hebben we afgedwongen dat er een vierogenprincipe gehandhaaft wordt en dat er voor betalingen sprake is van functiescheiding. Daarmee zijn wij van mening dat de risico's rond het betalingsproces voldoende zijn afgedekt. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem.

De komende jaren zijn we van plan verdere stappen te maken in het doorontwikkelen van een goede administratieve organisatie.

Continuïteit

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een negatief resultaat. Dat lag in de lijn der verwachtingen aangezien het museum gesloten is. Bovendien is een aanzienlijk deel van het verlies incidenteel (voorziening afbouw personeel, afboeking van voorraden, afboeking van vooruitbetaalde bouwkosten).

De gemeente heeft inmiddels een voorbereidingskrediet beschikbaar voor de verbouwing van het museum en er zijn concrete afspraken over de overdracht en verbouwing van de panden. Ook zijn er concrete afspraken gemaakt over de exploitatiesubsidie vanuit de gemeente, behorende bij de nieuwe situatie.

Voor de investering in de herinrichting vaste presentatie is al een aanzienlijk deel van de fondsen toegezegd en een deel zit in de pijplijn. Er is vanuit het museum geen reden om aan te nemen dat de continuïteit in het geding is.

Nicolette Bartelink

Directeur bestuurder Museum aan de A
25 Maart 2025

Jaarrekening 08

Balans per 31 december 2024 na bestemming exploitatieresultaat in €

	2024	2023
ACTIVA		
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa	122.251	126.906
	122.251	126.906
Vlottende activa		
2. Voorraden	2.689	7.434
3. Vorderingen	661.354	574.746
4. Overlopende activa	220.363	16.441
5. Liquide middelen	1.648.018	425.945
	2.532.424	1.024.566
	2.654.675	1.151.472
PASSIVA		
Eigen vermogen		
6. Algemene reserve	57.247	176.344
7. Bestemmingsreserves	610.491	613.799
	667.738	790.143
Langlopende schulden		
8. Langlopende schulden	22.790	26.662
	22.790	26.662
Kortlopende schulden		
9. Overige kortlopende schulden	1.964.146	334.667
	1.964.146	334.667
	2.654.675	1.151.472

Categoriale exploitatierekening 2024 in €

Baten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Eigen inkomsten			
1. Kaartverkoop	3.491	-	71.889
2. Overige publieksinkomsten	61.689	8.500	150.782
3. Subtotaal publieksinkomsten	65.180	8.500	222.671
4.1 Dekking presentaties en activiteiten	147.699	-	132.050
4.2 Private middelen particulieren	1.006	12.500	-
5. Subtotaal bijdragen uit private middelen	148.705	12.500	132.050
6. Totaal eigen inkomsten (3+5)	213.885	21.000	354.721
Subsidies			
7. Totaal structurele subsidies Provincie	240.800	234.000	234.000
8. Totaal structurele subsidies Gemeente	527.500	527.500	498.500
9. Subtotaal structurele subsidies	768.300	761.500	732.500
10. Subtotaal incidentele publieke subsidies	84.789	63.770	379.027
11. Totaal subsidies (9+10)	853.089	825.270	1.111.527
Totale baten (6+11)	1.066.973	846.270	1.466.248

Lasten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
12. Personeelslasten	732.196	612.000	581.722
13. Huisvestingslasten	131.391	68.925	132.010
14. Afschrijvingskosten	10.771	11.940	11.690
15. Aankopen collectie	-	-	-
16. Overige bedrijfskosten	151.370	163.236	576.131
17. Kosten presentaties	137.492	43.000	-
18. Kosten projecten	34.870	48.000	-
19. Totale lasten (12+13+14+15+16+17+18)	1.198.089	947.101	1.301.553
20. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (baten - lasten)	-131.116	-100.831	164.696
21. Saldo rentebaten en -lasten	12.019	-2.000	1.896
22. Exploitatieresultaat (20+21)	-119.097	-102.831	166.591

Kasstroomoverzicht 2024 in €

		2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-131.116	164.696	
Afschrijvingen	10.771	11.690	
		-120.345	176.386
<i>Mutaties werkkapitaal</i>			
Afname voorraden	4.745	78	
Toename vorderingen	-86.607	-57.464	
Afname overlopende activa	-203.923	17.007	
Toename kortlopende schulden	1.629.478	109.975	
		1.343.693	69.596
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>			
Ontvangen rente	13.243	2.180	
Betaalde rente	-1.224	-284	
		12.019	1.896
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.235.366	247.878
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>			
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa			
Investerings in (im)materiële vaste activa	-6.115	-15.420	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.115	-15.420
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>			
Aflossing langlopende schulden	-3.872	-3.937	
Mutatie bestemmingsreserves	-3.308	476	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-7.180	-3.461
<i>Mutatie algemene reserve</i>			
Mutatie bestemmingsreserves			
Toename (afname) geldmiddelen		1.222.073	228.999
Toelichting geldmiddelen			
Stand liquide middelen per 1 januari	425.945	196.946	
Stand liquide middelen per 31 december	1.648.018	425.945	
Mutatie liquide middelen per 31 december		1.222.073	228.999

Toelichting op de Jaarrekening

Algemene en voornaamste activiteiten

Stichting Museum aan de A (hierna Stichting) is gevestigd te Groningen. De activiteiten van de Stichting bestaan uit het exploiteren van een museum.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de RJ richtlijn 640. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten tenzij anders wordt vermeld in de grondslagen.

Continuïteit

Het boekjaar 2024 is afgesloten met een negatief resultaat. Omdat het museum per 2024 gesloten is voor tentoonstellingen en wel events zijn georganiseerd om zichtbaar te blijven was de begroting voor 2024 en voor de komende jaren niet sluitend. Dit o.a. vanwege het ontbreken van bezoekersinkomsten.

Er is echter actief gesproken met (met name) de gemeente over de wijze waarop de verbouwing vorm moet krijgen; hoe we die verbouwing gaan financieren en wat dat betekent voor de exploitatie op lange termijn (meerjarenbegroting). Dit proces is op initiatief van de gemeente Groningen begeleid door Berenschot om enerzijds een inschatting te maken van de korte termijn (tijdens de verbouwing) als van de lange termijn (na de heropening). Het streven van alle partijen is om over de langere termijn tot een begroting te komen die de continuïteit zeker stelt. Voor de investering in de herinrichting vaste presentatie is al een aanzienlijk deel van de fondsen toegezegd, te weten €1.792.000; een deel zit nog in de pijplijn. De meeste fondsen verstrekken de middelen na een verzoek daartoe: vandaar dat bovenstaand bedrag niet als zodanig terug te vinden is in de jaarrekening. Hierdoor is er vanuit het museum geen reden om aan te nemen dat de continuïteit in het geding is.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. De jaarrekening is opgesteld volgens de RJ richtlijn 640. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaats gevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met

betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en /of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen, overige vorderingen, investeringen in eigen vermogensinstrumenten en overige financiële verplichtingen. Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de Stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief

dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Handelsportefeuille

Indien de Stichting financiële instrumenten heeft verworven of is aangegaan met het doel het instrument op korte termijn te verkopen, maken deze deel uit van de handelsportefeuille en worden deze na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde-wijzigingen in de exploitatierekening.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na de eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Voor immateriële, materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Als het niet mogelijk is om de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid.

Een eventueel restantverlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzondere waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid aangepast. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als er geschat is dat er sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waarderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief of kasstroom genererende eenheid opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindingsverlies voor het actief of kasstroom genererende eenheid zou zijn verantwoord.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de Stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De gebouwen en terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Overheidssubsidies en bijdragen van fondsen betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven: afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen en terreinen 0-10%
- Museumschip 10%
- Andere bedrijfsmiddelen 20%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de verkoopprijs onder aftrek van de gemiddelde brutomarge of lagere opbrengstwaarde, of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden naar verwachting zullen opbrengen.

Vooruitbetaalde kosten en opbrengsten tentoonstellingen

In de waardering van de tentoonstellingen, die het jaar overstijgen, zijn begrepen de kosten die direct betrekking hebben op de tentoonstelling, kosten van ontwerp en assistentie, en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de exploitatierekening als last verwerkt.

Vorderingen, liquide middelen en schulden

De waardering van vorderingen, liquide middelen en schulden zijn toegelicht onder de financiële instrumenten. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar winst. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als financiële verplichting, worden gepresenteerd onder de schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten. Binnen het eigen vermogen worden algemene reserves en bestemmingsreserves onderscheiden. De algemene reserves staan ter vrije beschikking. De bestemmingsreserves worden met een specifiek doel aangehouden.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom aan middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Pensioenen

De Stichting heeft voor haar werknemers een pensioenverzekering afgesloten bij Achmea/Centraal Beheer. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is aan te merken als een toegezegde bijdrageregeling. Er is géén premieverplichting over voorgaande jaren. Verplichtingen ten aanzien van bijdragen aan pensioenregelingen en daaraan gerelateerde regelingen op basis van beschikbare premies worden als last in de exploitatierekening verwerkt in de periode waarop deze betrekking hebben. Er is daarom géén sprake van een voorziening voor pensioenverplichtingen.

Posten van de jaarrekening

Subsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de Stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de Stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de Stichting voor de kosten van een actief worden systematisch in de exploitatierekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaats vindt zoals opgenomen onder de financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als

overheidssubsidie. De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van (kunst) aankopen voor de collectie worden, evenals de (kunst) aankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht en betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kan worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Lasten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de baten toerekenbare kosten.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de onderneming. Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd, doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid, worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Operationele lease

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van

het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. De Stichting maakt geen gebruik van financiële instrumenten die de Stichting blootstelt aan rente-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De Stichting heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Liquiditeitsrisico

Sinds eind 2022 is de Stichting gestart met het bewaken van de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de Stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Kredietrisico

De Stichting loopt kredietrisico over handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een beperkt aantal tegenpartijen. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Wet Normering Topinkomens

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de Stichting zich gehouden aan de regels bij en krachtens de WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

In verband met ziekte van een werknemer is er voor begin 2025 extra personeel ingehuurd. De verwachting is dat de kosten hiervan beperkt zullen zijn, mede omdat een uitkering van de verzuimverzekering hier tegenover staat.

Toelichting op de balans in €

ACTIVA

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Gebouwen & terreinen	Andere bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafprijs	3.500.000	140.069	3.640.069
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-3.394.081	-119.082	-3.513.163
Boekwaarde per 1 januari 2024	105.919	20.987	126.906
Mutaties in de boekwaarde			
Investerings	-	6.115	6.115
Afschrijvingen	-3.807	-6.964	-10.771
Desinvestering	-	-	-
Saldo per 31 december 2024	102.113	20.138	122.251

Bij de overgang naar de Stichting Museum aan de A in 2020 is de aanschafwaarde van de bedrijfsgebouwen gesteld op 65% van de toenmalige verzekerde waarde om inzicht te geven in de aanwezige waarden. Omdat de bedrijfsgebouwen en -terreinen aan de Brugstraat 24 en 26 en Kleine der A 5 al geruime tijd in het bezit zijn, worden ze gewaardeerd op restwaarde.

De museumcollectie wordt gewaardeerd op €0.

Vlottende activa

2. Voorraden

	2024	2023
Winkelvoorraad	-	4.226
Museumkaarten Museumvereniging	2.689	3.208
Saldo 31 december	2.689	7.434

In verband met de sluiting van het museum is de winkelvoorraad afgeboekt. De voorraad Museumkaarten wordt deels nog verkocht tot 1 april 2025 in het kader van de Stadspas; houders daarvan krijgen een door de gemeente Groningen betaalde korting van €35 per Museumkaart.

3. Vorderingen	2024	2023
Debiteuren	16.239	23.757
Omzetbelasting	35.491	24.365
Gemeente Groningen - Investeringsfonds MadA	514.853	410.010
Overige vorderingen	94.770	116.614
Saldo 31 december	661.354	574.746

De vordering in het kader van Investeringsfonds MadA betreft de bedragen die in 2021 t/m 2024 door het museum zijn voorgefinancierd voor de gemeente Groningen. Dit bedrag wordt in 2025 uitbetaald. In de hogere post Overige vorderingen zijn nog te ontvangen bijdragen begrepen voor onder andere WinterWelVaart en een aantal nog te factureren bedragen. De openstaande vordering omzetbelasting betreft Q4 en is hoger dan 2023 vanwege WinterWelVaart, dat in 2023 onder auspiciën van de Stichting Samenwerkende Nautische Organisaties Groningen georganiseerd is; deze stichting is in 2024 opgeheven.

4. Overlopende activa	2024	2023
Vooruitbetaalde kosten tentoonstellingen	220.209	10.200
Vooruitbetaalde verzekeringen	141	522
Vooruitbetaald overig	14	5.719
Saldo 31 december	220.363	16.441

Overlopende activa bestaat vooral uit vooruitbetaalde kosten tentoonstellingen en manifestaties. In 2024 zijn kosten gemaakt voor de manifestatie 80 jaar vrijheid en de pop-up-tentoonstelling die beiden in 2025 zullen plaatsvinden.

5. Liquide middelen	2024	2023
Kas	772	12.030
Rabobank	1.647.246	413.915
Saldo 31 december	1.648.018	425.945

De liquide middelen zijn eind 2024 een stuk hoger. Dit komt vooral door vooruit ontvangen (voorschotten van) subsidies voor de herinrichting vaste presentatie en door vooruit ontvangen gelden in het kader van eerdergenoemde tentoonstellingen.

PASSIVA	2024	2023
Eigen vermogen		
6. Algemene reserve	57.247	176.344
7. Bestemmingsreserves	610.491	613.799
8. Bestemmingsfondsen	-	-
Saldo 31 december	667.738	790.143

Verloop algemene reserve

	Stand 31-12-2023	Mutatie	Exploitatie bestemming	Stand 31-12-2024
Algemene reserve	176.344	-	-119.097	57.247
Totaal	176.344	-	-119.097	57.247
Bestemmingsreserve financiering materiële vaste activa	284.698	-	-	284.698
Bestemmingsreserve transitie MadA	325.793	-	-	325.793
Bestemmingsreserve ZK4	3.308	-3.308	-	-
Totaal	613.799	-3.308	-	610.491

De bestemmingsreserve financiering materiële vaste activa ziet toe op de waarde van de panden en is opgenomen naar aanleiding van een taxatie van die panden. De bestemmingsreserve transitie MadA betreft een reserve voor de ontwikkeling van de nieuwe vaste presentatie. De bestemmingsreserve financiering materiële vaste activa zal na overdracht van de panden aan de gemeente Groningen worden ingezet voor de inrichting van de panden en op dat moment ook anders genoemd worden.

De bestemmingsreserve ZK4 is afgeboekt en zal niet opnieuw opgenomen worden. Er worden in 2025 nieuwe afspraken gemaakt over de exploitatie van de ZK4, waarbij deze jaarlijks sluitend moet worden.

9. Langlopende schulden

	Lening
Hoofdsom	53.135
Afgelest tot en met 31-12-2024	-26.473
Restant hoofdsom 31-12-2024	26.662
Aflossing 2025	-3.872
Langlopende deel per 31-12-2025	22.790

SvN Lening 235.478.020

Dit betreft een in 2016 aangegane monumentenlening vanuit het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting ter grootte van €53.135 voor de financiering van het onderhoud aan het onroerend goed aan de Kleine der A 5. Aflossing vindt plaats over een periode van 15 jaar. Het rentepercentage bedraagt 0,50% en is vast tot en met einde looptijd. De maandelijkse aflossing bedraagt €300 in 2024 en volgende jaren. De aflossingsverplichting voor 2025 is opgenomen onder de post Overige kortlopende schulden (zie 10. kortlopende schulden). Van het restant van de lening per 31 december 2024 heeft een bedrag van €4.062 een looptijd langer dan 5 jaar.

10. Overige kortlopende schulden	2024	2023
Crediteuren	185.751	40.996
Loonheffing	12.157	12.243
Opgebouwde vakantiegeldrechten en dagen	21.190	17.544
Overlopende passiva	139.172	43.107
Aflossingsdeel 2025 langlopende leningen	3.818	3.937
Vooruit ontvangen bedragen en subsidies	1.602.057	216.840
Saldo 31 december	1.964.146	334.667

Crediteuren zijn fors hoger in 2024 vanwege het project WinterWelVaart, dat in december liep en waarvan de facturen overwegend eind december binnenkwamen. Overlopende passiva bestaat voornamelijk uit een dekking voor restauratie van het 17e-eeuwse plafond uit de Herestraat dat na restauratie t.z.t. in de centrale hal van de nieuwbouw van het museum geplaatst wordt (i.c. dekking van onderhandenwerk). Op vooruit ontvangen subsidies staan de bedragen die ontvangen zijn voor de herinrichting van de vaste presentatie Museum aan de A en voor de projecten van de manifestatie 80 jaar vrijheid en de pop-uptentoonstelling die in 2025 zullen plaatsvinden.

Niet in de balans opgenomen activa & verplichtingen

Verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van operationele leasing (inclusief erfpacht en huur) van een kopieerapparaat. De leaseperiode loopt tot 23-8-2027.

Subsidie

Museum aan de A heeft voor de periode 2025-2028 recht op exploitatiesubsidies van de gemeente Groningen. Het recht is ontleend aan de Cultuurnota 2025-2028 van de gemeente. De provinciale subsidie voor de komende jaren is momenteel nog onzeker.

Collectie

In lijn met de in Nederland gebruikelijke verwerkingswijze worden objecten van cultuurhistorische of kunst-historische waarde niet gewaardeerd in euro's.

Toelichting op de exploitatie-rekening in €

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
1. Kaartverkoop			
Entree volbetalende bezoekers	2.009	-	20.317
Entree bezoekers met korting	83	-	3.021
Opbrengst museumkaart	1.399	-	26.532
Overige opbrengsten	-	-	22.019
Totaal	3.491	-	71.889

	Exploitatie 2024	Exploitatie 2023
Bezoekersprofiel		
Volwassenen	9.153	18.102
Kinderen	111	1.525
Onderwijs	221	1.474
Betalende bezoekers	9.485	21.101
Evenementen	50.800	12.666
Vaartochten	950	911
Bezoekers Online	139.857	50.989

Het museum is begin 2024 gesloten voor publiek; alle tentoonstellingen zijn in januari afgebouwd. De vaste presentatie over de scheepvaart is inmiddels niet meer aanwezig in de panden van het museum. Een aantal evenementen heeft nog gezorgd voor beperkte kaartverkoop.

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
2. Overige publieksinkomsten			
Opbrengsten winkel/horeca	6.427	-	13.527
Opbrengst vaartochten	12.916	7.500	7.383
Overige opbrengsten	42.346	1.000	129.872
Totaal	61.689	8.500	150.782

De opbrengst van de winkel was beperkt maar hoger dan begroot. Met name omdat tijdens evenementen nog boeken en andere artikelen werden verkocht. Ook de vaartochten waren populair in 2024. De overige opbrengsten bestaan uit een aantal rondleidingen en uit een aantal incidentele vergoedingen voor het organiseren van Keti Koti, de expositie Kladmuur en vergoeding voor verplaatsing van het schip de Alida naar Kunstcentrum de Ploeg in Wehe-den Hoorn.

3. Dekking presentaties & tentoonstellingen

WinterWelVaart	147.699
----------------	---------

Totaal	147.699
---------------	----------------

In 2024 heeft de Stichting Samenwerkende Nautische Organisaties Groningen zichzelf opgeheven en heeft Museum aan de A de organisatie van het evenement volledig overgenomen van de stichting. Om die reden zijn deze cijfers opgenomen in de jaarrekening. De dekking WinterWelVaart is dit jaar voor het eerst onderdeel van de Jaarrekening en bestaat uit subsidiebijdragen vanuit gemeentes en provincie alsook uit bijdragen van pachters en sponsors. De exploitatie van WinterWelVaart kent beperkte risico's maar het is wenselijk dat die vooraf goed in kaart gebracht worden en vastgelegd in de businesscase.

4. Private middelen particulieren

Schenken en legaten	281	10.000	130.863
Bijdrage Vrienden van MadA	725	2.500	1.187

Totaal	1.006	12.500	132.050
---------------	--------------	---------------	----------------

7. Structurele subsidies Provincie

Exploitatiesubsidie	140.800	134.000	134.000
Regio functie	100.000	100.000	100.000

Subtotaal	240.800	234.000	234.000
------------------	----------------	----------------	----------------

8. Structurele subsidies Gemeente

Exploitatiesubsidie	402.500	402.500	373.500
Ontwikkeling MadA	125.000	125.000	125.000

Subtotaal	527.500	527.500	498.500
------------------	----------------	----------------	----------------

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
10. Incidentele subsidies			
Gemeente Groningen (digitalisering)	-	-	39.022
Gemeente Groningen (fair pay)	40.250	49.850	49.850
Gemeente Groningen (energiebijdrage)	-	-	17.630
Provincie Groningen (kostenstijgingen 2022)	-	-	159.276
Provincie Groningen (kostenstijgingen 2023)	-	-	48.284
Mondriaan Fonds	30.619	-	38.545
St. Nationaal Restauratiefonds	13.920	13.920	13.920
J.B. Scholtenfonds	-	-	7.500
St. Emmaplein Foundation	-	-	5.000
Subtotaal	84.789	63.770	379.027

De Fair Pay compensatie van de gemeente Groningen was aangevraagd in lijn met de bijdrage in 2023. De gemeente heeft in 2024 besloten de 10% bijdrage alleen over de structurele subsidie te berekenen en niet over de ontwikkelkostensubsidie van €125.000 zoals in 2023. Omdat het museum uitging van dezelfde voorwaarden in 2023 en 2024 was een te hoog bedrag ingeschat op de begroting 2024.

De bijdrage van het Mondriaanfonds betreft een dekking ten behoeve van loonkosten in het kader van de regeling Erfgoedstarters.

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
12. Personeelslasten			
Lonen en salarissen	601.944	538.400	551.755
Doorbeslaste loonkosten	-7.924		
Totaal	594.020	538.400	551.755
Reiskosten woon-werkverkeer	10.595	8.000	9.749
Opleidingskosten	9.359	-	-
Overige personeelskosten	118.222	65.600	20.217
Totaal	138.176	73.600	29.966
Subtotaal	732.195	612.000	581.721

Op 31 december 2024 waren er 10,9 FTE werkzaam in Museum aan de A.
Op 31 december 2023 waren er 10,2 FTE werkzaam.

De samenstelling van de post personeelslasten is als volgt:

	2024	2023
Lonen en salarissen	463.134	424.940
Sociale lasten	83.697	82.303
Pensioenlasten	47.189	44.512
Overige personeelskosten	138.176	29.966
Totaal kosten formatie	732.195	581.721

De salariskosten zijn hoger dan begroot. Deels wordt dit verklaard doordat we twee Erfgoedstarters in dienst hebben genomen. Deze worden tot 90% van hun loonkosten gedekt door het Mondriaanfonds (à €30,6k zoals opgenomen onder punt 10. Incidentele subsidies). Daarnaast bevatten de overige personeelskosten een bedrag van €50k ten behoeve van nog te maken kosten voor beëindiging van arbeidsrelaties. Daarnaast hebben we meer kosten gemaakt voor woon-werkverkeer en opleidingen. Het museum zet in op persoonlijke ontwikkeling. Om die reden is er, in overleg met de Raad van Toezicht extra budget beschikbaar gesteld.

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
13. Huisvestingslasten			
Erfpacht gebouwen	1.491	1.491	1.491
Onderhoud gebouwen	36.974	-	18.258
Verzekeringen	36.869	30.900	32.039
Gas, water en licht	37.356	20.000	54.302
Schoonmaakkosten	12.829	15.450	16.239
Overige huisvestingskosten	5.872	1.084	9.681
Subtotaal	131.391	68.925	132.010

De huisvestingskosten zijn hoger dan begroot. De verwachting was dat de panden in 2024 volledig gesloten zouden zijn en dat de panden over zouden gaan naar de gemeente Groningen. Dat is in 2024 niet gebeurd, waardoor we uiteindelijk niet zo veel op energie hebben kunnen besparen als gedacht. Daarnaast hebben we alsnog onderhoud gepleegd om de panden aantrekkelijk te houden voor evenementen.

14. Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten terreinen en gebouwen	3.807	4.000	3.807
Afschrijvingskosten vaste bedrijfsmiddelen	6.964	7.940	7.883
Subtotaal	10.771	11.940	11.690

De kleine investeringen in 2023 zijn bij de overige vaste bedrijfsmiddelen opgenomen. De afschrijvingen zijn geboekt volgens de berekening in het overzicht van de materiële vaste activa.

15. Aankopen

Aankopen collectie	-	-	-
Subtotaal	-	-	-

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
16. Overige bedrijfskosten			
Algemene kosten			
Kantoorkosten	31.036	36.050	24.646
Bankkosten	-	-	1.302
Controle-, advies- en administratiekosten	15.350	-	15.000
Raad van Toezicht	819	-	2.104
Kosten beveiliging	-	-	4.688
Automatisering	10.055	3.060	8.022
Inkoopkosten winkel/horeca	6.884	2.095	12.629
Kosten vaartochten	7.695	2.343	2.176
Overige algemene bedrijfskosten	19.359	7.952	15.954
Subtotaal	91.198	51.500	86.520

De Raad van Toezicht is onbezoldigd, de hier gepresenteerde kosten zijn onkosten in het kader van vergaderingen en cursuskosten. Kosten voor advies en controle zijn, ten onrechte, niet expliciet begroot in 2024. Overige algemene bedrijfskosten bevat daarnaast een aantal kosten vanwege het afboeken van oude vorderingen die niet meer inbaar zijn.

Kosten marcom en educatie

Representatie	2.092	-	730
Reis- en verblijfkosten	-	-	1.133
Educatie	7.742	30.000	26.514
Museumnacht	5.050	-	-
Keti Koti	5.657	-	-
Overige PR-kosten	12.707	2.250	-
Educatie	8.972	37.800	45.326
Subtotaal	42.220	70.050	73.703

De kosten voor educatie zijn lager dan begroot omdat er veel minder activiteiten gepland zijn, aangezien de collectie in 2024 is verwijderd uit het museum. Er zijn wel extra kosten gemaakt voor evenementen, om toch enige activiteiten te hebben gedurende het jaar.

Kosten collecties

Depot huur	17.952	25.000	15.378
Onderhoud collecties	-	2.575	23.071
Diverse kosten	-	14.111	5.828
Subtotaal	17.952	41.686	44.277

De deponthuur is hoger dan in 2023 omdat het museum meer externe depotruimte heeft moeten huren. Desondanks zijn we daar binnen budget gebleven. We hebben de collectie in 2024 niet verder gebruikt en zodoende weinig kosten gemaakt.

	Exploitatie 2024	Begroot 2024	Exploitatie 2023
17. Kosten presentaties	137.492	43.000	104.441

Subtotaal	137.492	43.000	104.441
------------------	----------------	---------------	----------------

Presentaties waren als algemene post begroot, voor het geval we iets zouden organiseren. Uiteindelijk hebben we uitsluitend Winterwelvaart georganiseerd, wat niet expliciet begroot was. Daartegenover staat de dekking voor Winterwelvaart (punt 3) wat evenmin begroot was.

Kosten Ontwikkel-projecten transitie

Ontwikkeling MadA	15.239	10.000	136.779
Regiofunctie Provincie	19.630	38.000	9.453
Herinrichting vaste presentatie MadA		-	120.958

Subtotaal	34.870	48.000	267.190
------------------	---------------	---------------	----------------

Totaal Generaal (16+17+18)	323.732	254.236	576.131
-----------------------------------	----------------	----------------	----------------

Dit zijn de ontwikkel-projecten in het kader van de transitie van Museum aan de A met de door de gemeente en provincie beschikbaar gestelde extra subsidies voor de cultuurnota periode 2021-2024. Het betreft hier de materiële kosten. In Bijlage 1 t/m 3 worden deze kosten gespecificeerd inclusief de toegerekende loonkosten.

19. Saldo rentebaten en -lasten

Rentebaten	13.243	1.400	2.180
Rentelasten	-1.224	-	-284

Subtotaal	12.019	1.400	1.896
------------------	---------------	--------------	--------------

Rentebaten vallen hoger uit dan begroot vanwege de fors hogere liquiditeit.

Overige gegevens

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo

Er zijn geen nadere statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.

Het voorstel is om het resultaat over 2024 als volgt te verwerken:

Dotatie bestemmingsfondsen	-
Dotatie algemene reserve	-119.097
Dotatie bestemmingsreserve	-

Totaal	-119.097
---------------	-----------------

WNT Directeur bestuurder

Gegevens 2024 bedragen in €	J.T.N. Bartelink
Functiegegevens	Directeur bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	91.837
Beloningen betaalbaar op termijn	16.748
Subtotaal	108.584
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	108.584
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2023 bedragen in €	J.T.N. Bartelink
Functiegegevens	Directeur bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	89.927
Beloningen betaalbaar op termijn	16.755
Subtotaal	106.682
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	106.682

WNT Raad van Toezicht

Naam topfunctionaris	Functie
Rob Schuur	Voorzitter van de Raad van Toezicht
Willem de Kok	Lid van de Raad van Toezicht
Marieke Boekhold-Miltenburg	Lid van de Raad van Toezicht
Leonieke Vermeer	Lid van de Raad van Toezicht
Ellen ter Hofstede (tot 26 november)	Lid van de Raad van Toezicht
Gerard Datema (vanaf 26 november)	Lid van de Raad van Toezicht

Verklaring van de accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Museum aan de A

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Museum aan de A te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Museum aan de A per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2024;
2. De staat van baten en lasten over 2024; en
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Museum aan de A zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder van Stichting Museum aan de A is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter

dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 27 maart 2025

Eshuis Registeraccountants B.V.

Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Ondertekening van de Jaar- rekening 2024

25 maart 2025

Namens de Raad van Toezicht

Rob Schuur (voorzitter)

Marieke Boekhold-Miltenburg

Willem de Kok

Leonieke Vermeer

Gerard Datema

Namens Stichting Museum aan de A

Nicolette Bartelink (directeur bestuurder)

Bijlagen

Bijlage 01

Ontwikkeling MadA gemeente Groningen in €

	2024			2023		
	Kosten	Opbrengst	Totaal	Kosten	Opbrengst	Totaal
Gemeente Groningen		-125.000			-125.000	
			-125.000			-125.000
Vergoeding inzet personeel	109.829			60.499		
Software/systemen	-			11.600		
Trainingen	1.750			7.376		
Fotografie transitie Museum	-			3.900		
Ondersteuning Personeelszaken	13.489			12.216		
Ondersteuning Collectie	-			23.835		
Ondersteuning Bedrijfsvoering	-			54.127		
Groninger Museum	-			10.307		
The Dutch Media Group	-			4.370		
Overige kosten	-			9.049		
			125.069			197.279

Bijlage 02

Regiofunctie provincie Groningen in €

	2024			2023		
	Kosten	Opbrengst	Totaal	Kosten	Opbrengst	Totaal
Provincie Groningen		-100.000			-100.000	
			-100.000			-100.000
Inzet personeel	102.507					
Ontwikkelingen in huidige museum	-			7.782		
Ontwikkelingen in vaste presentatie	-			12.319		
Publieksactiviteiten bij tentoonstellingen	6.711			24.315		
Publieksactiviteiten	6.638			24.981		
Overige samenwerkingsverbanden	-			19.073		
PR en Marketing	6.281			12.339		
			122.138			100.809

Toelichting: in de post Inzet personeel zitten de uren die besteed zijn aan de posten Ontwikkelingen in huidige museum, Ontwikkelingen in vaste presentatie en Overige samenwerkingsverbanden

Bijlage 03

Exploitatielasten verdeeld over de activiteiten in €

Lasten		Onroerend goed	Collectie Museumschip	MarCom Educatie	Tentoonstelling Evenement	Ontwikkeling MadA	Regio programma
1. Personeelslasten	732.196	43.932	146.439	109.829	109.829	109.829	102.500
2. Huisvestings-lasten	131.391	131.391	-	-	-	-	-
3. Afschrijvingen	10.771	-	-	-	-	-	-
4. Aankopen	0	-	-	-	-	-	-
5. Overige bedrijfskosten	151.370	-	25.647	42.220	-	-	-
6. Kosten presentaties	137.492	-	-	-	137.492	-	-
7. Kosten projecten	34.870	-	-	-	-	15.239	19.631
Totale lasten (1+2+3+4+5+6+7)	1.025.727	175.322	172.087	152.049	109.829	109.829	102.500
8. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening (baten - lasten)	-131.116	-	-	-	-	-	-
7. Kosten projecten	12.019	-	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat (8+9)	-119.097	-	-	-	-	-	-

	Publieks-activiteiten	Beheerkosten
07	73.220	36.610
-	-	-
-	-	10.771
-	-	-
-	-	83.503
-	-	-
30	-	-
07	73.220	130.883
-	-	-
-	-	-
-	-	-

Colofon

Tekst	Nicolette Bartelink, Michèle Corbier, Karlijn Donders, Nicki Günther, Harm Grooten, Niek Huis in 't Veld, Sanne Meijer, Rob Schuur, Kim van Steenwijk, Bastiaan Steffens
Fotografie	Denise Jans, Knelis, Joost Nuijten, Anita Oosterloo, Daniek Snijder, Corné Sparidaens, Hannah Stienstra, Peter Wassink
Redactie	Nicolette Bartelink, Karlijn Donders
Vormgeving	Honing Mosterd

Stichting Museum aan de A
Brugstraat 24
9711 HZ Groningen
050 312 22 02
museumaandea.nl

